

CRNO^{na}BELEM

VESTNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE ŠT. 1 »LJUDSKA PRAVICA«

NAŠ OBRAČUN

Upravni odbor polaga svojemu članstvu in višjim sindikalnim forumom v obliki naslednjih poročil skromen obračun o svojem delu v minulem poslovnem letu. Takoj je treba poudariti: Zavedamo se, da poročila upravnega odbora niso popolna in da ne morejo nuditi dovolj jasne slike o našem sindikalnem življenju. Prav tako pa tudi vemo, da ne bi mogli niti z najboljšimi poročili opravičiti premajhne delavnosti podružnice in vseh tistih neuspehov, na katere poročila več ali manj očitno opozarjajo. Tudi uvodna beseda nima namena olepševati dela upravnega odbora in ne povečevati skromnih uspehov, kolikor jih je pač bilo.

Naša poročila naj bodo predvsem gradivo za globljo analizo sindikalnega dela sploh; za dobro ocenitev sindikalne podružnice pa bo treba še mnogo drugih podatkov in ugotovitev. Zastopniki višjih sindikalnih forumov, ki obiskujejo občne zборе posameznih podružnic, si morejo ustvariti boljšo sliko o sindikatih, ko primerjajo občne zборе med seboj; za primerjavo pa bi bilo samo to mnogo premalo. Primerjati je treba še uspehe in neuspehe, ki so odločilnejši kakor poročila sama na sebi.

Poročila objavljamo tudi zlasti zaradi tega, da bi se moglo članstvo bolje pripraviti na občni zbor; da bi moglo razpravljati o posameznih komisijah, grupah pa tudi o delu celotnega upravnega odbora. Sleherni dober član sindikalne podružnice mora biti vsaj toliko poučen o delu svojega sindikata, kakor se more poučiti iz poročil za občni zbor. Takšne člane pa naša podružnica nedvomno ima, čeprav na žalost sindikalna zavest na splošno ni dovolj živa.

Naš obračun nikakor ne bo popoln, če bo naslednja poročila spremljal molk (kakor n. pr. na lanskem občnem zboru). Iskreno in možato je treba spregovoriti; pokazati moramo na napake, ki se jih zavedamo; skušati pa je treba tudi nakazati, kako bi naj rešili posamezna vprašanja ter izboljšali delo podružnice.

Oceno dela podružnice je torej treba prepustiti predvsem članstvu. Občni zbor bo uspešen v pravem pomenu le, če se bo na njem razvila živahna diskusija in če bomo iskreno priznali vse napake. Morali pa bomo tudi začeti delo v novem poslovnem letu z jasnimi pogledi na sindikalne naloge in z zavestjo, kaj smo dolžni do sindikata. Da se pa bomo poslej nalog in dolžnosti bolje zavedali, bo morala zares uspešno delovati kulturnoprosvetna komisija.

Naša podružnica ima precej sredstev za kulturnoprosvetno delo in za poglobitev ter razširjenje splošnega sindikalnega delovanja. To se pravi, da imamo precej močno materialno podlago, kar nam hkrati narekuje posebne dolžnosti; ta sredstva je treba vsekakor bolje uporabljati. Če se bo posrečilo novemu upravnemu odboru doseči to, bo pač poglobil ter izboljšal kulturnoprosvetno delo tako, da bo članstvo mnogo bolj politično zrelo ter da bo zavladal v našem sindikalnem življenju nov duh vneme, delavnosti in požrtvovalnosti. S tem ni rečeno, da doslej v naši podružnici ni bilo za delo vnetih in požrtvovalnih ljudi, pač pa, da vneto in požrtvovalno delo ni zajelo večine našega delovnega kolektiva. Vsi dosedanji uspehi so predvsem ali edino sad prizadevanja nekaterih posameznikov, naših najboljših sindikalnih delavcev. Čim bolj pomnožiti vrste takšnih sindikalistov, da bo naš sindikalni kader stalno rasel, bo ena velikih nalog novega upravnega odbora, ki mu želimo, da bi mogel čez leto dni polagati mnogo lepši obračun!

PETINDVAJSETLETNICA LENINOVE SMRTI

Naša podružnica je 21. januarja skromno proslavila petindvajsetletnico Lenineve smrti, in sicer s predavanjem, ki ga je imel član uredništva Milan Merčun.

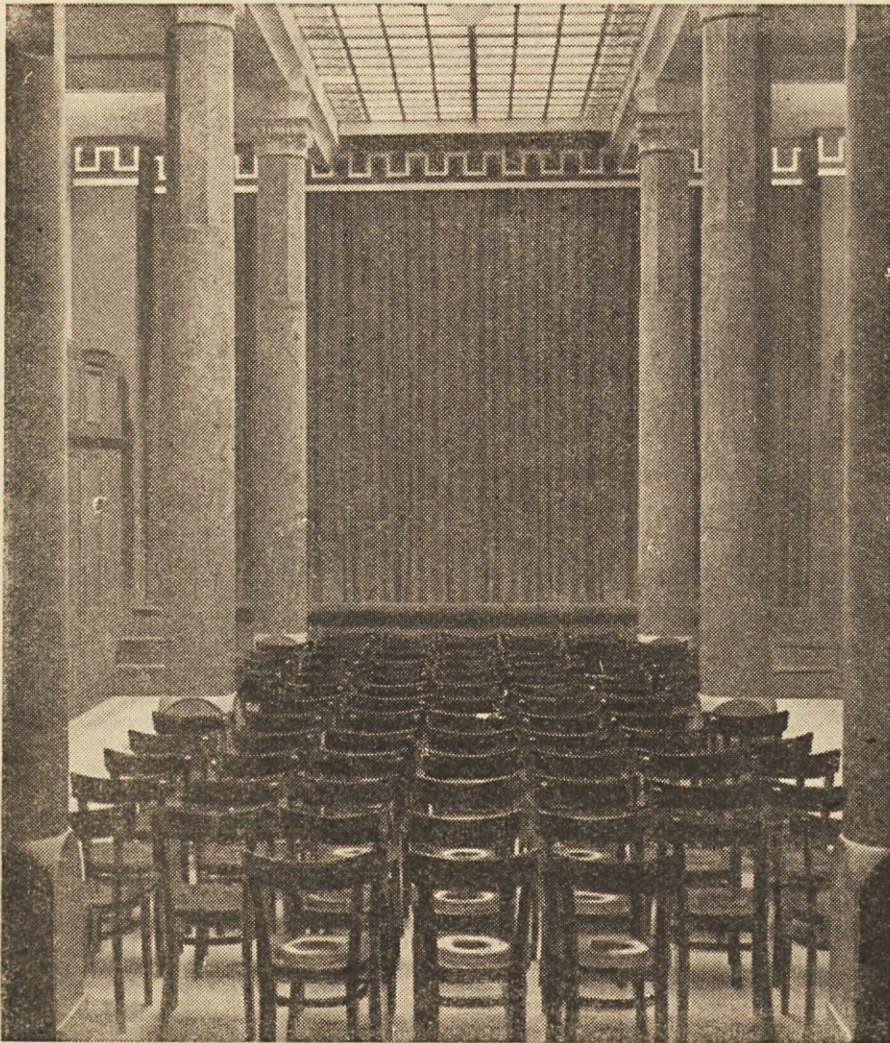
Že predavanje samo na sebi — ne da bi še posebej naglašali pri kakšnem odnosu bi morali biti do takšne proslave — bi zaslužilo mnogo večjo pozornost.

Predavatelj je z globoko zajeto obravnavo Leninevega dela in osebnosti prikazal vlogo leninizma v zgodovini in še posebej v sedanosti. Živo nam je pred očil, kako mogočno je vplival Leninov nauk kot nadaljevanje ter izpopolnitev marxizma tudi na našo osvobodilno borbo, ki je eden neovrgljivih dokazov za njegovo pravilnost. Prav tako pa ves razvoj po osvoboditvi pri nas dokazuje, da je linija naše Partije pravilna, ker je partijsko vodstvo vselej pravilno razumelo marxizem-leninizem kot napolitilo za akcijo, ne pa kot dogmo. Naše zmage pri graditvi socializma so potrdilo življenjske, ustvarjalne moči genialnega nauka največjega učitelja človeštva — Vladimira Iliča Lenina.

DNEVNI RED OBČNEGA ZBORA ki bo 6. februarja

1. Otvoritev občnega zbora in pozdrav gostov. — 2. Izvolitev delovnega predsedstva in 3 članov komisije za resolucije. — 3. Dnevni red občnega zbora. — 4. Poročila: a) predsedniško, b) tajniško, c) blagajniško, d) nadzornega odbora. — 5. Diskusija. — 6. Glasovanje o predlogu nadzornega odbora. — 7. Izvolitev kandidacijske komisije. — 8. Izvolitev volivne komisije. — 9. Volitve upravnega odbora in nadzornega odbora. — 10. Poročilo delavskega inšpektorja in volitve novega delavskega inšpektorja in namestnika. — 11. Sklepi, resolucije, objava volitev in raznoterosti.

PREGLED DELA PODRU

KOMISIJA ZA KULTURO IN PROSVETO

Kadarkoli govorimo o delu te komisije, se moramo zavedati, da ima cno najtežjih in najodgovornejših nalog: poglobljati zavednost članstva v borbi za socializem in dvigati članstvo na višjo idejno-politično raven.

Izkušnje iz delovanja komisije prejšnja leta so nam pomagale predvsem pri organizacijskem delu.

Izkazalo se je, da je za uspešno delo komisije potreben dobro organiziran agitijski kolektiv. Ta je bil organiziran,

vendar ni uspešno deloval; njegova delavnost je bila mnogo premajhna. Vse preveč se je naslanjal le na okrožnice, zato ni bilo prave, žive agitacije.

O uspehu komisije ni mogoče govoriti, če se ji posreči le pripraviti in organizirati predavanja, tečaje, izlete itd., njeno delo je uspešno šele tedaj, če doseže, da je tudi obisk na prireditvah dovolj velik. Prav zaradi tega pa ima komisija mnogo težav.

Lani si je komisija zastavila predvsem dve vrsti konkretnih nalog, politično in kulturno izobraževanje članstva; utrjevanje tovarištva in nuditi članstvu primerne razvedrilo.

Vse leto smo prirejali, navadno na 14 dni, politična predavanja, ki jih je bilo skupaj 19.

Priredili smo več proslav, in sicer ob 1. maju, V. kongresu KPJ, I. kongresu ESJ, II. kongresu KPS, ob obletnici Oktobrske revolucije, ob dnevu Jugoslovanske armade, ob 29. novembru itd.

Priredili smo sindikalni politični tečaj, ki bo trajal tri mesece. Na njem se bodo usposobili tečajniki, ki bodo mogli pomnožiti število sindikalnega kadra.

Naše sindikalno glasilo »Črno na belem« je izšlo po lanskem občnem zboru desetkrat. Članstvo je mnogo premalo sodelovalo s prispevki. Prav tako je mnogo premalo zanimanja za naš tisk sploh. Le malo članov je med naročniki časopisja »Ljudsko pravico« prejema vsi, na »Delavsko enotnost« jih je naročenih le 35, »Rad« pa 6. Komaj tretjina članstva je med naročniki Prešernove knjižnice.

Imamo tudi svojo knjižnico, ki je pa skoraj nihče ne uporablja. Tudi rdeči kotiček nima zadovoljivega obiska.

Priredili smo nekaj izletov. Skupaj z društvom »Jože Moškrič« smo napravili izlet, ki ni bil uspešen. Dobra sta pa bila izleta v Crikvenico in Opatijo.

Glede obiskovanja gledališča smo se omejili le na razdeljevanje vstopnic, ki nam jih je nakazoval KSS.

Skupno smo si ogledali prvi slovenski film »Na svoji zemlji« in razstavo »Dejavnost Zveze sindikatov Jugoslavije.«

Dramatska skupina pripravlja vprizoritev igre »Težka ura«. Sodelovala je tudi z recitacijami na prireditvah v drugi polovici leta.

Pevski zbor v naši podružnici nikakor ne more zaživeti. Pevovalci zaman vabi pevce, da bi se združili v zboru.

S preureditvijo dvorane je zdaj omogočeno, da bomo obiskovali doma filmske predstave ne le ozkega, temveč tudi normalnega filma, razen tega pa bo mogoče prirediti igre.

Če potegnemo črto pod tem obračunom, sprevidimo:

Organizacijska oblika komisije je dobra, potrebna je pa mnogo večja delavnost pri izpolnjevanju nalog. Agitkolektiv bi naj bil samostojna grupa, ki bi imela razen agitacije tudi svoj tečaj, tako da bi mogla laže izpolnjevati svoje naloge. Nujno potrebno pa je, da članstvo mnogo tesneje in z večjo vnetostjo sodeluje pri vsem delu komisije. Brez njegovega sodelovanja tudi najboljši program komisije ne bo dosegel pravega uspeha.

PREDPISI O OBČNEM ZBORU

Pravilnik določa o volitvah: Če podružnica šteje do tisoč članov, volijo vsi člani na občnem zboru upravni odbor. (Pri večjih podružnicah volijo upravni odbor delegati.) Vsak udeleženec občnega zbora, ki bo volil ali ki bo izvoljen, mora imeti veljavno člansko izkaznico ali pooblastilo, ki ga je potrdil upravni odbor.

Sklepčnost. Občni zbor je sklepčen, če se ga udeleži nad polovico v podjetju zaposlenih članov, brez bolnih ali tistih, ki so na rednem dopustu. Če udeležba ni zadostna, se občni zbor preloži na osem dni. Občni zbor sprejema sklepe s splošno večino glasov.

Dnevni red. Občni zbor začne predsednik upravne odbora. Predsednik predlaga delovno predsedstvo, dva zapisnikarja in overovatelja zapisnika. O tem zborovalci glasujejo. Potem poda upravni odbor poročila o svojem delu. Šele po razpravi o poročilih zborovalci sklepajo o razrešnici upravnemu odboru. Če občni zbor ni zadovoljen s poročili, se občni zbor odloži do 15 dni. Pred tašnim glasovanjem zborovalci na predsednikov pred-

log javno izvolijo komisijo za štetje glasov tajnega glasovanja. Pred tajnim glasovanjem sporoči predsednik občnega zbora, koliko članov bodo volili. Podružnica, ki šteje 101 do 500 članov, mora šteti devet članov upravnega in tri člane nadzornega odbora. Občni zbor izvoli kandidacijsko komisijo treh do sedmih članov z javnim glasovanjem. Predsednik mora vprašati kandidate, ki jih predlaga komisija, ali sprejmejo izvolitev. Vsak udeleženec občnega zbora ima pravico kritizirati kandidate in predlagati katelega koli kandidat, mora pa predlog utemeljiti. O kandidatih se razpravlja v enakem vrstnem redu, kakor jih je kandidacijska komisija na listi predložila. Če pride do predloga, na bi nehali razpravljati o kakšnem kandidatu, da predsednik predlog na javno glasovanje. O vsakem kandidatu, proti kateremu se ugovarja, je treba z glasovanjem odločiti, ali ostane na listi. Izvoljeni so kandidati, ki dobijo največ glasov. Če dobi več kandidatov enako število glasov, je izvoljen kandidat, ki je pred drugimi na kandidatni listi.

ŽNICE PO KOMISIJAH

KOMISIJA ZA TARIFO IN TEKMOVANJE

Delovanje komisije lahko delimo na tri etape. Kot prvo etapo lahko imenujemo delo komisije do treh mesecev po občnem zboru. Tedaj delo komisije nedvomno ni bilo uspešno, ker do takrat še ni imelo nobenih tradicij in si je morala komisija svojo organizacijo dela in področje šele ustvariti. Kot drugo etapo lahko imenujemo delo komisije od julija do konca novembra; takrat je bila komisija najbolj delavna in je imela največ uspehov. Kot tretjo etapo lahko imenujemo od 1. decembra pa do občnega zбора; to je najslabša in najbolj nedelavna doba. Ker je bil predsednik komisije koptiran v izvršni odbor krajevnega odbora, se ni mogel več posvetiti delu komisije. Vse delo je popolnoma zaspalo in je komisija zdaj skoraj prav tako nizko, kakor pred lanskim občnim zborom.

Razen komisije za kulturo in prosveto je bilo delovno področje tekmovalne komisije najširše. Delo komisije je obsegalo naslednje sektorje: socialistično tekmovanje z zunanjimi podružnicami in medoddelkovno tekmovanje; proizvodna svetovanja; vprašanje delovnih norm; borba za boljšo kvaliteto proizvodov; udarništvo; strokovni kadri; borba za delovno disciplino; skrb za ljudsko imetje; tarifna politika; znižanje polne lastne cene in dvig proizvodnje.

Organizacija komisije je bilo naslednja: komisija je štela sedem članov, vsak član je odgovarjal za enega ali več sektorjev. V širši sestavi komisije so bili pritegnjeni referenti iz vseh grup. Vsak mesec je bil širši sestanek vse komisije. Na teh sestankih smo vedno pregledali plan po oddelkih, prediskutirali vse napake, ki so povzročile, da kakšen oddelek ni dosegel plan, naredili načrt, kako te napake odpraviti, grupni referenti so se seznanili z vsemi podrobnostmi o planu, tako da so to lahko prenašali na člane po oddelkih. Na teh sestankih so bili narejeni načrti za strokovno izobrazbo našega kadra, za izboljšanje kvalitete izdelkov, pregledana je bila organizacija dela v podjetju, kritično smo pretresli delovno disciplino, prediskutirali in pričeli novo uredbo o plačah, ugotovili, kako se izpolnjuje nova uredba, obravnavali smo delovne norme in napake, ki so se pojavile pri uvajanju, in opozorili smo na napake v odnosu do ljudske lastnine.

SOCIALISTIČNO TEKMOVANJE

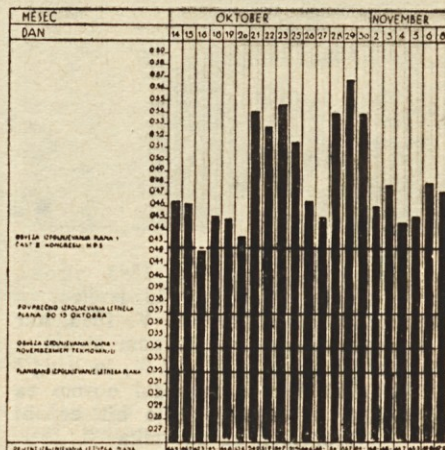
Prvo tekmovanje, ki ga je organizirala komisija v preteklem letu, je bilo medoddelkovno v podjetju. Grupa knjigovoznice je napovedala vsem grupam tekmovanje, ki je trajalo od junija do 29. novembra. To pot lahko mirno trdimo, da je bilo tekmovanje zaradi tekmovanja. Grupa je sicer sklenila, da bo tekmovala z vsemi oddelki in je pri tem sklepu tudi ostala. Tekmovanje je ostalo samo na papirju, nihče ga ni kontroliral in, kar je najslabše, nihče ne ve, kakšni rezultati so bili doseženi pri tem tekmovanju, ali je sploh tekmovanje služilo svojemu namenu, to je, ali je bila zaradi tekmovanja večja storilnost ali ne. Mirno lahko trdimo, da se storilnost zaradi tekmovanja ni povečala. Prav tako je z delovno disciplino. Vsi naši grafiki ka-

žejo, da se je delovna disciplina izboljšala. Nedvomno pa to ni zasluga tekmovanja, pač pa strogi ukrepi uprave podjetja. Prav denarne kazni so prisilile naše člane k boljši delovni disciplini. Tega pa tekmovalna komisija ne more odobravati, tako ne z ene in ne z druge strani. Vsaj delne koristi pa so le bile od tega tekmovanja; ob podelitvi prehodne zastave najboljšemu oddelku je zanimanje za medoddelkovno tekmovanje naraslo in bo popolnoma stvar bodoče komisije, kako bo znala člane v to tekmovanje vključiti. Morala bo članstvo vsak mesec seznanjati z uspehi in napakami, tako da tekmovanje ne bo zaspalo, temveč se mora vsak mesec nanovo poživiti.

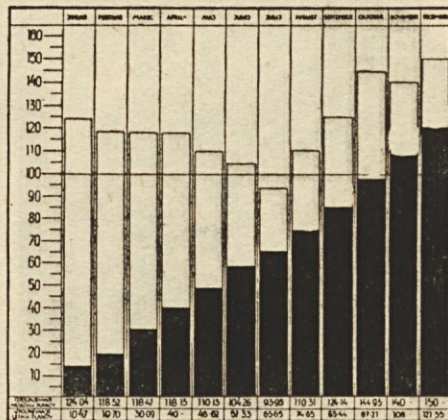
Drugo tekmovanje je organizirala komisija na čast V. kongresu KPJ. Naš delovni kolektiv je takrat napovedal tekmovanje vsem grafičnim kolektivom Slovenije. To tekmovanje je bilo nekoliko boljše, seveda se naš kolektiv z prevelikimi uspehi ne more pohvaliti, posebno, ker nam je prav takrat primanjkovalo dela. Dosegli pa smo svoj namen; med kolektivi je nastala borba za čim večji dvig produkcije. Naš kolektiv je v tem tekmovanju dosegel drugo mesto. Najhujše pa je bilo, ko je bilo tekmovanje zaključeno, da je nastalo vprašanje proizvodnega poročila. Bilo je sestavljeno v zadnjem trenutku z veliko težavo. Evidenca tekmovanja pa je bila mnogo boljše in imamo vsaj rezultate o dvigu produkcije. Indeks storilnosti smo zvišali za 3,95%, odstotek dela po normah pa za 1,12% in odstotek izostankov znižali za 2,15%.

Tekmovanje na prvi dan zasedanja V. kongresa KPJ je bilo srednje dobro organizirano, bila pa je zelo slaba evidenca in nimamo za tisti dan nobenih podatkov.

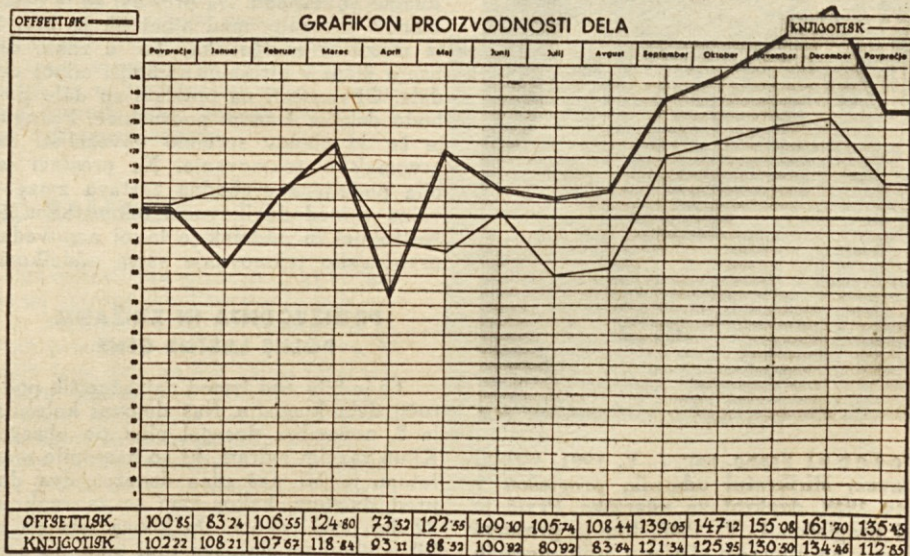
Na čast I. kongresu ES Jugoslavije je delovni kolektiv »Slovenskega poročevalca« napovedal tekmovanje našemu kolektivu in vsem grafičnim kolektivom Slovenije. Pozivu smo se odzvali. To tekmovanje ni zajelo samo produkcije, temveč tudi vse sindikalno življenje. Zasedli smo tretje mesto in dobili v celotnem tekmo-

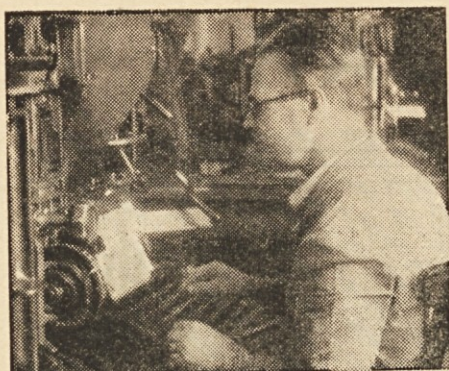
Med tekmovanjem v počastitev II. kongresa KPS smo dnevno presejali prevzete obveznosti

Izpolnjevanje plana po mesecih in doseganje odstotka letnega plana. Polni stolpci prikazujejo odstotek letnega plana, okvirni pa izpolnitev mesečnih planov

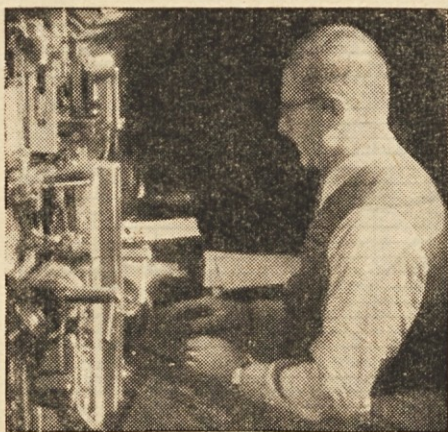
Dva najboljša oddelka — knjigotiskarska in litografska strojnica. V prvem polletju je prednjačila knjigotiskarska strojnica, od maja jo je pa zelo prekosila litografska strojnica

Maver Ivan, roj. 5. XII. 1893, strojni stavec, proglašen v letu 1948 dvakrat za udarnika, in sicer prvič 1. V. 1948, ker je presegal normo na stavnem stroju v treh mesecih za cca 21—31 %, in drugič 27. XI. 1948, ker je presegal normo za cca 21.7 %. V letu 1947 je bil enkrat proglašen za udarnika

Štrukelj Vinko, roj. 11. I. 1918, kemičar-jedkar, proglašen za udarnika 1. maja 1948, ker je presegal normo v treh mesecih za cca 52—62 %, v letu 1947 je bil dvakrat proglašen za udarnika.

Poženel Franc, roj. 7. V. 1901, strojni stavec, štirikratni udarnik, proglašen v letu 1948, dvakrat za udarnika. Prvič je bil proglašen 1. V. 1948, ker je presegal normo na stavnem stroju v treh mesecih za cca 32 %, drugič je bil proglašen 1. IX. 1948, ker je presegal normo v treh mesecih za cca 32.6 %. Ravno tako je bil proglašen že v letu 1947, dvakrat za udarnika

vanju 19 točk. V produkciji smo dobili izmed treh dosegljivih točk komaj eno, kar pa se komisiji zdi nepravilno, ker je precejšnja razlika med tiskanjem živilskih nakaznic in med tiskanjem raznih albumov, kjer igra kvalitetna izdelava največjo vlogo. V plačevanju članarine smo dobili tri točke, v kulturnoprosvetnem delu smo dobili dve točki, v higieni in zaščiti dela smo bili najboljši in smo dobili tri točke, prav tako v fizikulturi. V prostovoljnem delu pa sploh nismo dobili nobene točke. To prostovoljno delo nam je najboljšje pokazalo vse napake v produkciji in delu upravnega odbora.

Tekmovanje na prvi dan kongresa ES Jugoslavije je bilo v znamenju premajhne propagandne delavnosti. Metati krivdo na vse člane, bi bila največja krivica. Da naši delavci pravilno gledajo na tekmovalje, je lahko v dokaz ročna stavnica, ki se je tisti dan razen mladincev udeležila tekmovalja 100%. V produkciji je bilo narejenih komaj 200 prostovoljnih ur, na gradbiščih pa 217. V tekmovalje je bilo zajetih komaj 20% članstva. Brez vsakega truda bi bilo lahko to tekmovalje vsaj za 200% boljše, če bi vsak aktivist bolje izpolnil svojo nalogo, vprašanje je, če so se tega sploh zavedali kot svoje naloge.

Razne izkušnje pri tekmovaljih so komisijo izučile, da se ne sme zanašati na obljubljeno pomoč. Nedvomno bi komisija stala na prvi dan zasedanja II. kongresa KPS pred istim dejstvom. Če bi komisija delala na isti način, bi tekmovali zopet samo na papirju. Tokrat pa je komisiji uspelo, da so si oddelki na proslavi II. kongresa sprejeli individualne obveznosti. Razen nekaj obveznosti so bile vse izpolnjene. V kolikor pa niso bile, leži krivda na organizaciji in specifičnosti dela. Rezultati za tisti dan so bili naslednji: plan so presegli za 32%, storilnost se je povečala za 22%, odstotek dela se je dvignil za 17%, norme smo povprečno presegali za 18%, delovna disciplina se je izboljšala za 54%. V strojni stavnici so z boljšo organizacijo dela presegli plan za 27%. Najboljše individualne rezultate sta dosegla tov. Jereb iz ročne stavnice, ki je presegel normo za 122%, in tov. Štrukelj, ki je presegel normo za 121%. To je bilo najbolje organizirano in izvedeno tekmovalje v tem poslovnem letu.

Na proslavi dne 29. novembra so naši člani prvič in kot prvi v grafični industriji Slovenije začeli sprejemati individualne obveznosti. Na proslavi se je osem članov zavezalo, med njimi jih je bilo 7 iz strojnice knjigotiska. To je znak, da imajo člani v strojnici najboljši odnos do dela. Obveznosti na proslavi so dale pobudo drugim članom podružnice. Pozneje je še 34 članov sprejelo obveznosti za prvomajsko tekmovalje. Na proslavi je bila podeljena prehodna zastava zmagovalcu v medoddelkovnem tekmovalju listostrojnici in oddelek je takoj napovedal prvomajsko tekmovalje vsem oddelkom.

PROIZVODNJA IN ZNIŽANJE POLNE LASTNE CENE

To je bilo eno izmed najvažnejših področij dela komisije. Naš delovni kolektiv je 8. novembra dosegel plan po obsegu. Kljub raznim oviram, ki so nastopile med letom, je bil naš plan dosežen dva dni pred dnevom, kakor smo se zavezali in 22 dni pred rokom. Do konca leta pa je bil v glavnem dosežen tudi plan po sortimentu. Plan po sortimentu ni bil dosežen samo tam, kjer je primanjkovalo dela. Da je bil plan kljub vsem oviram dosežen pred rokom in pred obveznostjo, gre največje priznanje vsem našim delav-

cem in nameščencem. S pravilno organizacijo dela pa bi lahko s tem delom, v katerega so naši delavci in nameščenci vložili mnogo truda, dosegli boljše uspehe.

Poglavje za sebe so naši proizvodni sestanki. Največ sestankov je bilo v strojnici knjigotiska in so dali tudi največ predlogov za znižanje polne lastne cene in izboljšanje organizacije dela. Tudi drugi oddelki niso zaostajali. Danih je bilo mnogo predlogov, malo pa je bilo izpolnjenih. Če bi se vsi sprejemljivi predlogi upoštevali, bi bilo precej manj nereda in naši rezultati bi lahko bili mnogo boljši.

Proizvodne konference tudi niso ustrezale svojemu namenu. Bile so nepripravljene, do obravnavanja o izboljšanju organizacije dela je deloma prišlo, vendar posamezniki niso izpolnjevali sprejetih sklepov s primernim čutom odgovornosti. Spričo takšne malomarnosti je zmanjše tako dobra konferenca. Nekateri oddelkovodje ne upošteva vselej koristnih predlogov delavcev za izboljšanje delovnega procesa. Knjige v oddelkih, v katere bi lahko delavci zapisovali razne pomanjkljivosti pri organizaciji dela, še niso uvedene. Podobnih primerov je še mnogo.

DELOVNE NORME

Tehnične norme so uvedene v strojnici knjigotiska, v strojnici stavnic, v klišarni in v knjigoveznici. Po normah je delalo komaj 58% delavcev. Ta odstotek je za nas vsekakor prenizek. Mnogo krivde nosi komisija sama, ker ni znala prikazati važnosti norm za dvig proizvodnje in pravilno nagrajevanje delavcev. Največ krivde pa nosi obratna tarifa komisija, ki se je zelo neredno sestajala in je dopuščala, da so šle mimo nje take nepravilnosti, kakršna je bila zadnja korektura norm v strojni stavnici, knjigoveznici in v klišarni. Da so bile norme korigirane, je popolnoma pravilno, pač pa pristop h korigiranju ni bil pravičen.

UDARNIKI

Število udarnikov je bilo v preteklem letu precej veliko, vendar za našo podružnico še premajhno v primeru s številom delavstva v drugih podružnicah grafične industrije. Vendar pa naši udarniki zavzemajo med drugimi udarniki častno mesto. Tov. Poženel je bil četrtič proglašen za udarnika, tov. Maver Franc tretjič, Janez Korenčan tretjič, Vinko Štrukelj tretjič, Franc Hvastja tretjič, tov. Snaj drugič, proglašena sta bila še tov. Jerič in tov. Maintinger. V bodoče bo treba udarnikom posvetiti mnogo več pozornosti, da bodo ob pravem času proglašeni.

TARIFA

Uredba o grupaciji delovnih mest je bila pravilno izvedena in je bilo število pritožb zelo majhno. Nepravilnosti pa so nastajale potem, ko so prihajale nove delovne moči in jim je bil odtegnjen prevelik odstotek. Minili so meseci, preden jim je bila plača pravilno določena.

VZGOJA STROKOVNEGA KADRA

Kmalu po občnem zboru je komisija naredila načrt za vzgojo strokovnega kadra in ga predložila vodstvu podjetja. Komisija je pri vodstvu podjetja našla na razumevanje. Uvedeni so bili preizkusni izpiti, ustanovili so se tečajji v ročni stavnici in v knjigoveznici. V ročni

stavnici je tečaj za slovenščino že končan. Obisk je bil skoraj vedno stoo odstoten, rezultatov pa še ni, ker izpitov še ni bilo. Tečaj za stavljenje not še traja. Začel se je tečaj za stavljenje matematičnega stavka. V knjigovoznici se tečaj še vedno nadaljuje. Kritika je zelo zaželena, seveda objektivna. Komisija pa ne more šteti za objektivno kritiko primera v knjigovoznici, ko se je neki tovariš norčeval iz izdelkov, ki so jih naredili tečajniki, in je tako jemal tečajnikom voljo do dela. Zelo pereče je vprašanje vajencev v ročni stavnici. Vajenci so že imeli tri učitelje, pa je bil vsak po kratkem času premeščen na drugo mesto. Posledica tega je, da so vajenci še vedno prepuščeni sami sebi. Na tak način ne bomo nikdar vzgojili dobrega strokovnega kadra. Prav tako je v klišarni; tudi tam vprašanje vajencev še vedno ni rešeno.

KOMISIJA ZA RACIONALIZACIJO IN IZUME

Takoj po občnem zboru si je komisija postavila nekak program svojega dela v novem poslovnem letu. Tega programa se je vse leto držala ter skušala v redu opravljati svoje naloge. Nastopale so razne težave, ki so bile vzrok, da ni bilo vse delo komisije tako uspešno, kakor bi bilo treba.

Komisija je na svojih sejah razpravljala o napakah pri organizaciji dela in iskala vzroke. Na podlagi ugotovitev je skušala najti načine za odpravo napak. Svoje zaključke je sporočala upravi podjetja ter na ta način dajala predloge za izboljšanje dela.

Nadalje je komisija razpravljala o raznih racionalizatorskih predlogih, jih proučevala in ugotavljala, ali so predlogi praktični in izvedljivi. Predloge, ki so bili sprejemljivi, je nato predlagala upravi podjetja v izpolnitev ter končno kontrolirala izvedbo in registrirala vse racionalizatorske naprave, ki so bile uvedene v tem obdobju v podjetju.

Pri izdelavi naprav so nastopale razne težave, n. pr. pomanjkanje materiala in časa, vendar je bilo vse, kar je bilo mogoče narediti v domačih delavnicah, prej ali slej narejeno, teže je pa bilo uresničiti predloge, ki so zahtevali naročilo izven podjetja. V lastni delavnici smo izdelali: 3 centrifugalne stroje, napravo za krošnje obločnic v bakro-kopirnici, montažno mizo, korito za jedkanje, napravo za iskanje motenj pri elektromotorjih, napravo za sušenje ankerjev in kolektorjev, stroj za sušenje matric; pri aparatu za poslake stereo-plo-

KOMISIJA ZA DELOVNO ZAŠČITO

Z novim položajem delavskega razreda kakor tudi z novim vrednotenjem dela kot častne dolžnosti vsakega našega državljanca v naši družbeno-politični stvarnosti se je morala nujno postaviti na nove temelje tudi delovna zaščita, to je skrb za zdravje in življenje našega delavca. Temeljni kamen tega je zakon o inspekciji dela, ki določa osnovna načela, na katerih sloni zakon o delavskih inspektorjih, o organizaciji delovne zaščite v podjetju, o splošnih pravilih higiensko-tehnične zaščite ter zaščite delavskih odnosov in delovnih pogojev sploh.

S proučevanjem teh osnovnih, doslej najvažnejših zakonov na tem področju, je komisija takoj v začetku svojega dela za-

KONTROLA NAD MATERIALOM

Komisija je v našem glasilu »Črno na belem« večkrat grajala slabo ravnanje z materialom. Uspeh, ki ga je hotela doseči, je bil ravno nasproten. Z materialom in črkami se še vedno ravna tako, kakor da bi ga bilo preveč. Dogajajo se primeri, da pade cela deska stavka na tla. Nekateri mislijo, da komisija ni upravičena ne poklicana, da bi take napake kritizirala.

Naloga bodoče komisije je, da organizira tekmovanje na podlagi individualnih obveznosti, da posveča proizvodnim sestankom, normam, vzgoji strokovnega kadra, planu, kontroli nad materialom, pravilni grupaciji delovnih mest in udarnikom mnogo več pozornosti. Pod nobenim pogojem pa ne sme dopustiti, da bi njeno kritiko v sindikalnem glasilu korigirali in prirejali po svoje za to nepoklicani ljudje.

šče smo naredili škripec, ki nadomešča pomožnega delavca, v knjigovoznici smo pri trozelnikih uvedli uporabo svinčenih palic namesto lepenke, tako da se je povečala produktivnost teh strojev za ok. 30%.

To so na splošno naprave ali izboljšave, ki so bile v tem obdobju realizirane. Pri večini izboljšav je treba omeniti, da so to predvsem naprave, ki smo jih izdelali sami; prihranili smo lepo vsoto dragocenih deviz, razen tega pa je omogočena boljša organizacija dela. Sprejet je bil tudi predlog za izdelavo naprave za vlivanje razpornikov, ki pa ni bil realiziran, ker nismo dobili dela, ki mora biti izdelan izven našega obrata. Predlog za predelavo transporta pri rotaciji je bil zavrnjen, ker smo našli drugo rešitev. Predlog za predelavo trozelnikov je v načelu sprejet, zdaj je pa naloga naših mehanikov, da proučijo, kako bi se predlog realiziral, to se pravi, da naj izdelajo podroben načrt ter predelavo uresničijo.

Komisija je tudi ugotavljala napake pri dobavljenem materialu, papirju, barvah itd. ter nanje opozarjala dobavitelje, da bi napake odpravili tam, kjer jih delajo.

To je glavno delo, ki ga je komisija opravljala. Objektivne težave so ovirale delo komisije, tako da ni dosegla vsega, kar si je v programu zamislila. Vzrok neuspeha je v tem, da ni znala množično zajeti vsega članstva, ga zainteresirati in zaktivizirati za racionalizatorstvo. To naj bo ena glavnih nalog bodoče komisije v novem upravnem odboru.

čela obravnavati vse probleme, ki se nanašajo na splošne izboljšave zaščitnih naprav in higiensko ureditev sanitarnih in delovnih prostorov v našem kolektivu. V področje tega dela so bili zajeti referenti prav vseh oddelkov v tiskarni. Komisija se je takoj lotila dela ter sestavila pismen predlog in ga predložila podjetju v odobritev. Vodstvo podjetja je z razumevanjem začelo delati in skupno s komisijo reševalo v okviru možnosti vse pereče probleme na tem področju. Od začetka svojega dela, to je od 18. V. 1948, je komisija dosegla naslednje rezultate medsebojnega dela z upravo podjetja.

V juniju je bilo stransko stopnišče, ki veže posamezne oddelke do petega nad-

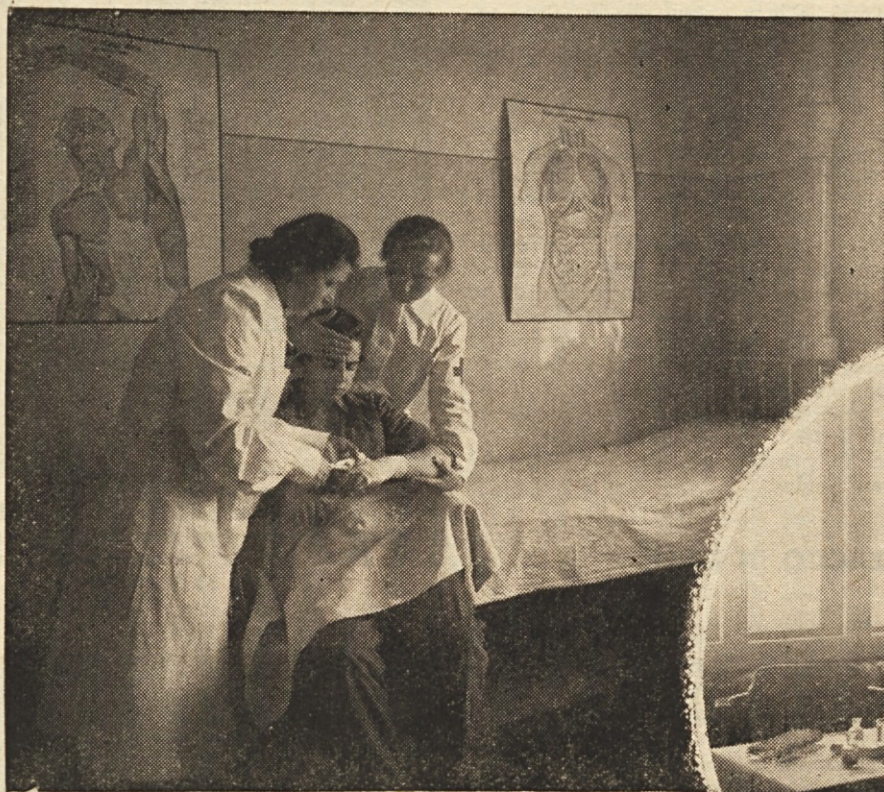
Mainginger Leopold, roj. 30. X. 1913, kemigraf-jedkar, proglašen za udarnika 1. V. 1948, ker je presegal normo za cca 33 %

Korenčan Janez, roj. 25. IV. 1910, kemigraf-jedkar, proglašen za udarnika 1. V. 1948, ker je presegal normo v treh mesecih za ca 23—55 %. V letu 1947 je bil dvakrat proglašen za udarnika

Hvastja Franc, roj. 29. I. 1918, kemigraf-jedkar, proglašen za udarnika 1. maja 1948, ker je presegal normo v treh mesecih za cca 21—34 %. V letu 1947, je bil dvakrat proglašen za udarnika

stropja, prebeljeno in poslikano. Od tega časa se je na predlog komisije uvedlo tudi dnevno čiščenje tega stopnišča. Prebeljena in očiščena je bila tudi vhodna veža, ki vodi v prostore elektrarne in mehanske delavnice. V klišarni se je začela prezidava temnice. Vsa okna tiskarniškega poslopja so začeli pleskati. Pri drž. zavodu za soc. zavarovanje je bil z odsekom za higieno in zaščito dela sklenjen sporazum o serijskem zdravniškem pregledu za vse delavstvo in nameščenstvo podjetja. Ugotovilo se je, da pri serijskem pregledu leta 1947 sploh ni bilo pregledanih nad 80 članov naše podružnice. Vsekakor je bila to posledica slabe organizacije in nezanimanja na obeh straneh. Pregledi so se začeli 17. junija. Dnevno je bilo preiskanih po 20 delavcev in nameščencev, pregled je napredoval v najlepšem redu. O vsem se je vodila dnevna statistika. Komisija si je tedaj močno prizadevala, da izposluje pri vodstvu podjetja zaščitne delovne obleke, do katerih je delavstvo po zakonu upravičeno.

Julija je bila prebeljena, prečiščena in prepleškana velika knjigotiskarska strojnica. Na novo je bila preurejena tudi umivalnica tega oddelka, za razsvetljavo pa so bile montirane nove močne svetilke. Tako so uredili tudi novo rotacijsko strojnico. Za litografsko kopirnico je bil nabavljen nov trofazni ventilator. Serijski zdravniški pregled je bil julija zaključen. Komisija je zaprosila pri Drž. zavodu za soc. zavarovanje za dokončen izvid zdravniškega pregleda, kolikor bi se nanašal na poklicne in nalezljive bolezni. V juliju se je komisija sporazumela z vodstvom, da se uredi domača obratna ambulanta.

V avgustu je bilo glavno težišče dela pri urejanju obratne ambulante. V ta namen je bil določen prostor telefonske centrale, ki so jo zato prebelili; stene so prepleškali z belo oljnato barvo. Za boljše ogrevanje tega prostora pa je bil nameščen še en radiator. Nabavljena je bila nova bolniška postelja z žimnico in omara za sanitetni material. Za vse oddelke so bile doma izdelane omarice za prvo

Tako je urejena naša obratna ambulanta

pomoč, ki so bile v ta namen tudi popleskane. Za ambulanto je bil nabavljen ves obvezilni in sanitetni material.

Največ aktivnosti pa je pokazala komisija septembra. Veliko akcijo je komisija opravila v »tednu čistoče«. V ta namen je bil sklican izredni sestanek vseh referentov in grupnih poverjenikov, na katerem je bil sestavljen delovni program v tem tednu. Delavstvu je bilo razdeljenih 186 izvodov »Zdravstvenega aktivista«. Tako je imel vsak posameznik priložnost, da se seznanjajo prav podrobno o pomenu »tedna snaženja«. Vsak oddelek je prevzel svoje obveznosti v tem tednu, komisija pa je prejela mnogo resolucij, ki so se nanašale na razne izboljšave glede na delovno zaščito. Poudariti je treba, da je vse delavstvo z velikim interesom sodelovalo v tej akciji ter pripomoglo k lepim uspehom. Skupaj je bilo v tem tednu opravljenih 442 prostovoljnih ur; vrstni red posameznih odelkov po opravljenih urah je naslednji:

1. knjigovoznica, 2. klišarna, 3. knjigotisk, 4. litografija, 5. bakrotisk, 6. menza, 7. ročna stavnica, 8. mizarji, 9. obratna ambulanta, 10. uprava, 11. strojna stavnica.

Poudariti je treba, da se pisarne niso pridružile.

Septembra so bile izvedene še naslednje izboljšave: V montirnici bakrotiska so položili lesena tla. Dokončno je bila prezidana kopirnica in preparirnica v klišarni. Prebelili so fotooddelek in druge prostore kemigrafije. V kopirnici je bila dokončana nova električna napeljava in montaža obločnic. V retuših bakrotiska so bili montirani novi okenski okviri z motnim steklom. Nabavljenih in vsem upravičenim je bilo takoj razdeljenih 66 novih

zaščitnih delovnih oblek. Nabavljeni so bili tudi gumijasti škornji in gumijaste rokavice. Poleg tega je bilo poskrbljeno za 40 m² okenskega stekla za vse najnujnejše okenske zasteklenitve. V vsem posloplju so bile pregledane in popravljene vse vodovodne instalacije. Nabavljenih je bilo več novih umivalnikov in straniščnih školjk, ki bodo razmeščeni po oddelkih. V kopirnici litografije je bil montiran nov ventilator. V knjigotiskarski strojnici in

vseh prostorih litografije pa so bili montirani novi globoki senčniki. Vsi oddelki so bili opremljeni z 22 stalnimi omaricami za prvo pomoč, ki so bile na novo popolnoma opremljene z vsem potrebnim. Nabavljeni in opremljeni so bili tudi 4 prenosni kovčegi, ki so bili poleg ostalih razvrščeni po podjetju, tako da je za primer nezgode mogoča takojšnja pomoč ponesrečencu. Dokončno je bila urejena ambulanta soba, ki je namenjena predvsem za bolezni in hujše nezgode ter že služi svojemu namenu.

V oktobru je bila v spodnji tiskarski strojnici ob dvigalu odstranjena lesena stena in namesto nje postavljena zidana. Kupljeni in montirani so bili 4 novi ventilatorji, in sicer za strojnico litografije, za brusilnico bakrotiska, za knjigovoznico in stereotipijo. Vrtarjeva loža je bila prebeljena. V sobi korektorjev je bil nameščen nov radiator. Strežno osobje v obratni menzi je prejelo nove halje. Vsi prostori uredništva v drugem in tretjem nadstropju so bili preslikani, električna napeljava in njih pa je nanovo napeljana pod ometom.

Oktober je bila izvedena v upravnem odboru reorganizacija. Predsednik komisije za zaščito dela je prevzel mesto predsednika upravnega odbora podružnice, zato je bil na njegovo mesto kooptiran tov. Gašperlin Otmar. V tem mesecu je bil komisijski ogled inspekcije dela, na podlagi katerega je bila izdana odločba, ki obsega 34 točk in se nanaša na izpopolnitev zaščitnih ukrepov in higienskih razmer v podjetju ter obratni restavraciji. V novembru in decembru pa je bilo glavno težišče dela komisije predvsem v smislu odločbe inspekcije dela. Tedaj so tudi prebelili retuširnico bakrotiska. Kon-

čali so s pleskanjem oken. V jedkalcnici bakrotiska je bil montiran nov radiator, v strojni stavnici in pri velikem fotoaparatu pa sta bila montirana dva nova ventilatorja. Za obratno ambulanto so bile nabavljene štiri nove rjuhe.

Zdi se mi potrebno, da se ob koncu poročila zadržimo še nekaj časa pri naši ambulanti, ki je v svojem kratkem razdobju mnogo pripomogla v okviru zaščite našega delavstva. Uprava podjetja je pravilno razumela potrebo po ureditvi ambulante ter v tem pogledu ni varčevala. Vse to pa prav gotovo ni bilo zaman, saj ima vsak delavec našega kolektiva globoko zavest, da je v pridobitvi ambulante, ki je res higiensko urejena in ima zadostno količino zdravil ter materiala, našel zatočišče, kjer si lahko poišče takojšnjo pomoč v primeru nesreče ali telesne

slabosti. Statistika ambulante pravi, da je iskalo v ambulanti že 243 članov našega kolektiva prvo pomoč. Od tega sta zaznamovana dva primera hudega živčnega napada, dva primera pa težje telesne poškodbe. Ambulanta posluje dnevno po 12 ur, in sicer od 7. zjutraj do 7. zvečer. Vodita jo z veliko vnelo in požrtvovalnostjo obratna higieničarka tov. Sušnikova in njena pomočnica tov. Vrtačnikova. Obema gre vse naše priznanje.

Delo bodoče komisije, ki jo bomo izvolili, bo imelo zelo široko področje. Vsekakor bo potrebno še in še mnogo truda ter nesebičnega dela, kajti zavedati se moramo, da delovna moč ni samo za danes, za jutri, da gre tu za nov odnos do delovnega človeka, ki mu je treba z vsemi razpoložljivimi sredstvi varovati zdravje in življenje.

KOMISIJA ZA SOCIALNO SKRBSTVO IN DOPUSTE

Letos so bili v komisiji zastopani vsi oddelki, po sektorjih pa je bilo delo razdeljeno šele po reorganizaciji upravnega odbora sindikata. Kljub temu delo komisije ni bilo zadovoljivo, kar je razvidno iz mesečnih poročil, v kolikor jih je komisija sploh pošiljala.

Sestankov na KO in KSS so se posamezni člani komisije redno udeleževali in prenašali smernice za delo na komisijo. Ako bi komisija izpolnila vse naloge, ki so jih nakazali višji forumi, bi bilo njeno delo uspešnejše, posamezni sektorji bi imeli dovolj dela, mesečna poročila pa bi bila povsem drugačna. Tako pa se je komisija na svojih sejah ukvarjala večinoma s pošiljanjem tovarišev na oddih v okrevališča in s socialnimi podporami.

Glavni odbor nam je dal 11 nakaznic za okrevališča, in sicer za Bohinj 2, za Biograd na moru 2, Kaštel Stari 2, Lovran 1, Martuljk 2, Opatijo 1 in za Dom Toneta Čufarja 1.

Iz posameznih oddelkov so odšli v okrevališča: iz knjigovoznice 1 tovariš, iz strojnice 3 tovariši, iz ročne stavnice 1 vajenec, iz skladišča in litografije po 1 pomožni delavec, iz pisarne tiskarne 2 tovariša, iz strojne stavnice 1 tovariš, iz nočnega ekspedita »Ljudske pravice« 1 tovariš.

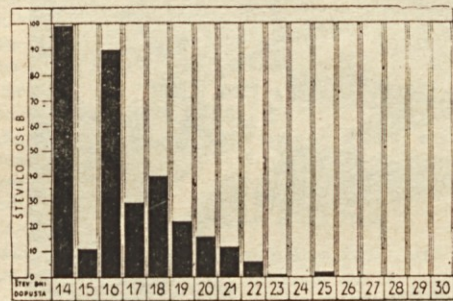
Podpore iz fonda za dopuste je prejelo 10 tovarišev ozir. tovarišic, in sicer iz strojnice 2 tovarišici, menze 1 tovarišica, litografije 1 tovarišica, ekspedita 2 tovariša, uredništva 1 tovariš, pisarne tiskarne 1 tovarišica, klišarne 1 tovariš, iz uprave »Ljudske pravice« 1 tovarišica. Podpore iz fonda za pomoč članstva je bilo deležno 22 tovarišev in tovarišic. Po oddelkih jih je dobilo podporo: iz strojnice 6, ročne stavnice 2, stereotipije 2, iz nočnega ekspedita 2, knjigovoznice 2, strojne stavnice 1, uprave 1, litografije 2, klišarne 1, pisarne 1, skladišča 1, uprave Ljudske pravice 1.

Do konca leta 1948 je bilo treba vložiti pri Zavodu za socialno zavarovanje prijave za tovariše, ki so delali pri težkem in na težjem delu do leta 1946. Komisija je vložila 36 prijav, nekateri tovariši pa so sami vložili prijave. Da so bile te prijave pravilno izpolnjene in

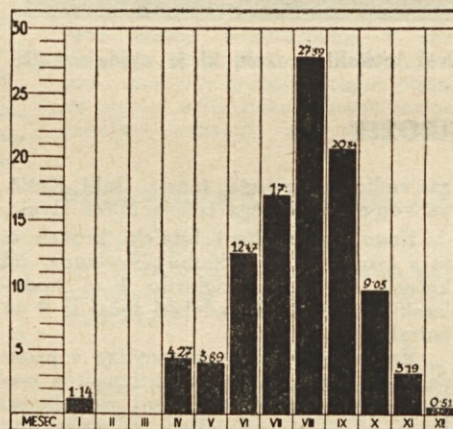
pravočasno vložene, je večji del zasluga tovariša Brajnika.

Junija 1948 je bil zdravniški pregled vsega članstva produktivnih oddelkov. Da dobimo točno sliko o zdravstvenem stanju našega članstva, je komisija zaprosila pri Zavodu za socialno zavarovanje za rezultate zdravniškega pregleda. Te podatke je komisija že dobila, tako da imamo sedaj točen pregled o zdravstvenem stanju našega članstva.

Komisija je imela letos 6 seje, na katerih pa niso bili vedno zastopani vsi oddelki.

Koliko dni so posamezniki lani imeli dopusta

Grafikon prikazuje, kako smo izkoristili dopuste po mesecih

KOMISIJA ZA PRESKRBO

Našo komisijo za preskrbo sestavljajo poleg predsednika zastopniki grup, in sicer iz vsake grupe po en član, tako da so v komisiji zastopani prav vsi oddelki. Navzlic temu, da šteje komisija precej članov, je vse delo slonelo večinol

na predsedniku in enem ali samo dveh članih.

Člani komisije so sodelovali samo takrat, ko je bilo treba prevzeti in razdeliti v svojem oddelku kako blago. Če pa v komisiji ni potrebnega sodelovanja,

tudi ne more biti posebnih uspehov. Kljub nedelavnosti večine članov komisije, pa so ostali člani poskušali čim več priskrbeti članstvu.

Mnogo truda so vložili v to, da pravočasno zagotovijo članstvu potrebne količine drv za zimo. Uspeli so samo deloma. Od državne gozdne uprave Novo mesto smo dobili 161 kub. metrov drv, ki so bila razdeljena na člane na potrošniške nakaznice. Ta drva so bila za 130 din pri kub. metru cenejša kot pri mestnem podjetju »Kurivo«.

Velike težave smo imeli s spravljanjem in dovozom drv, ki smo jih kupili iz prostih presežkov v moravških hribovih. Teh drv je bilo 103 kub. metre. Za radi dražjega dovoza so bila ta drva seveda dražja, pa še vedno cenejša kot v Ljubljani. 28 kub. metrov pa je preskrbelo podjetje. Skupno je bilo razdeljeno na člane 292 kub. metra drv za vsoto 149.620 din.

Nadalje je komisija priskrbela in razdelila med člane naslednja živila: 470 kg moke, 7819 kg jabolk, 4110 kg zelja v glavah in 70 kg čebule v skupni vrednosti 16.876 din. Dalje je dobavila 3200 britvic in 20 puloverjev v vrednosti 32.000 din. Poleg tega je razdelila 1658 litrov vina za vsoto 83.877 din.

Od aprila do decembra 1948 je bilo od višjih sindikalnih forumov dodeljeno naši podružnici naslednje blago: pletenine 19.000 din, razne tkanine 15.740 din, otroške oblečke 8118 din, ženske rute 2560 din, sukanec in nogavice 9400 din, otroški čevlji 5575 din, zimske copate 7290 din, telovadne copate 4590 din, usnje 6276 din, dežniki 1325 din, pralni prašek in milo 207 din, žganje in likerji 48.390 din. Skupna vrednost tega blaga je znašala 128.471 din.

Vsega blaga je komisija razdelila v tej poslovni dobi za skupno vsoto 557 tisoč 944 din.

DELO NAŠE STANOVANJSKE KOMISIJE

V naši sindikalni podružnici imamo že nekaj mesecev tudi stanovanjsko komisijo sestavljajo iz treh članov: Franc Vrečar, Janez Cizelj in Jože Resnik.

Namen te komisije je, da vsem našim članom, ki imajo slaba, nehigienična stanovanja, po možnosti priskrbi boljše stanovanjske prostore. Da bi izpolnila svoje naloge, je ta komisija takoj zbrala imena in podatke o stanovanjih tistih tovarišev in tovarišic, ki so za delovnega človeka neprimerna in marsikomu tudi ogrožajo zdravje. Zbrala je okoli 35 imen tovarišev, ki bi želeli bodisi dvosobna ali enosobna stanovanja, nekateri pa samo sobe. Posamezni tovariši iz te komisije so si sami ogledali nekaj kričečih primerov slabih stanovanj, sestavili seznam prosilcev (dali na prva mesta najpotrebnejše), ga poslali na vse stanovanjske odseke pri rajonih in izročili en izvod tudi vodstvu podjetja, da bi ga predalo poverjenstvu za stanovanjske zadeve pri MLO.

Stanovanjska komisija je torej opravila svoje osnovno delo in sedaj čaka, kakor čaka vsi stanovanja potrebni tovariši, da bi začeli zidati stanovanjsko hišo, o kateri se že dalj časa govori, ali pa dvigniti eno ali dve hiši, v kateri bi pridobili nova stanovanja.

Ni treba govoriti o stanovanjski krizi in problemih okoli nje, vendar naj zapišemo eno dejstvo, in sicer: nihče izmed tistih tovarišev in tovarišic, ki jih imamo

v svojem seznamu, nas še ni vprašal za kakršne koli informacije ali nam dal nasvetov za naše delo. Menda se ne zavedajo, da bomo le s skupnimi močmi dvignili svojo življenjsko raven. Tovarišem, ki »odkrijejo« nekje nepravilno zasedena stanovanja, tudi še ni prišlo na misel, da bi se oglasili pri stanovanjski komisiji, ki bi bila vedno pripravljena sestaviti prošnjo, jo podkrepiti in poslati tistemu stanovanjskemu odseku tistega

rajona, v katerem je bilo stanovanje »odkrito«, da ga dodeli našemu članu sindikata.

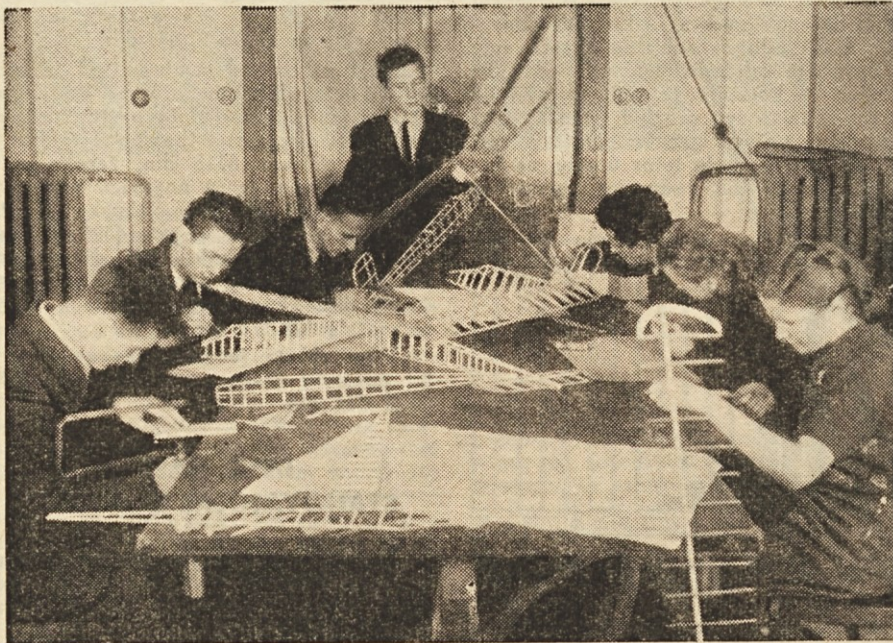
Ker kaže naše članstvo premalo zanimanja za stanovanjske probleme in ker doslej še ne vemo, kaj in kje bomo gradili spomladi, naša komisija skoraj ne more pokazati rezultatov. Želimo, da se stanovanjski problem pri nas vendar začne reševati in da se uresničijo obljube ter pričakovanja.

KLUB LJUDSKE TEHNIKE

Klub ljudske tehnike pri Ljudski pravici se je ustanovil septembra, ni pa začel takoj aktivno delovati zaradi raznih ovir. V začetku decembra so se ustanovili naslednji krožki: modelarski, jadralni in padalni krožek. Teoretični in praktični pouk se je pričel 9. decembra 1948. Udeležilo se ga je 9 rednih članov. Teoretične in praktične vaje imajo vsako sredo in četrtek. Vseh 9 tečajnikov je 31. decembra 1948 napravilo osnovni modelarski izpit.

Prostore imajo v litografiji, material za izdelavo pa prejema od letalskega društva »Milan Hudnik«. Tečajniki, ki so se prijavili v jadralni in padalski tečaj, so imeli sredi januarja zdravniški pregled, ob koncu meseca pa sta začela delovati tudi oba krožka.

V načrtu imamo tudi avto-moto krožek, za kar je pa na žalost premalo interesentov in ni predavatelja. V bodoče bo treba bolje organizirati vso stvar, da premaknemo ta krožek z mrtve točke.

V klubu Ljudske tehnike je najprej zaživel letalski krožek, ki je najdelavnejši

LETALSKI KROŽEK

Dne 23. novembra 1948 je članstvo kluba Ljudske tehnike v Ljudski pravici na sestanku, ki se ga je udeležilo 21 članov, sklenilo ustanoviti letalski krožek. Na sestanku je bil povabljen sekretar Ljubljanskega letalskega društva »Milan Hudnik« tov. Saša Zabišek, ki nam je kot strokovnjak v kratkih besedah opisal smernice in delo Ljubljanskega letalskega društva. Dal je navodila, po katerih naj bi ustanovili letalski krožek, ki naj bi prirejal modelarski, jadralni in padalni tečaj. Predlagal je, da bi se na sestanku izvolil za vsak tečaj poseben referent, ki naj bi skrbel za pravilno organizacijo dela na tečajih, posebej pa še vodjo letalskega krožka, ki naj bi bil v stalnem stiku s klubom Ljudske tehnike v podjetju na eni strani ter z letalskim krožkom na drugi strani, od koder bi prejemal potrebna navodila ter material za delo v tečajih.

Predlagani in izvoljeni za referente so bili: za vodjo krožka Zorislav Kranjc, za vodjo modelarskega tečaja Iv. Ogrin,

za vodjo jadralnega tečaja Julij Kržič, za vodjo padalskega tečaja Maks Hvale.

Novo ustanovljeni letalski krožek si je s svojo akcijo pridobil 29 članov, od katerih se jih je priglasilo 9 za modelarski tečaj, 11 za padalski tečaj in 9 za jadralni tečaj.

Ker je bil krožek ustanovljen v predzadnjem mesecu leta, je aktivnost v mesecu decembru razvil samo modelarski tečaj, ki se ga prijavljeno polnoštevilno udeležujejo.

Po zaslugi predsednika sindikalne podružnice v podjetju in oddelkovodje litografije je modelarski tečaj takoj začel teoretični pouk ter praktično delo v prostorih zgornje litografske risalnice. Letalsko društvo je dalo ves material za izdelavo letalskih modelov ter nekaj najpotrebnejšega orodja, nekaj pa so ga dali tečajniki sami. Predaval in poučeval praktično delo je instruktor tov. Širca.

Do konca leta je bilo 10 ur teoretičnega pouka, 14 ur pa praktičnega. Dne 31. decembra 1948 so je zaključil teo-

retični pouk z izpiti o osnovnem modelarstvu, ki so ga vsi tečajniki položili z uspehom pred komisijo dveh članov letalskega društva. Praktično delo pa se bo moralo dokončati v letu 1949. S tem je bilo zaključeno delovanje letalskega krožka za leto 1948.

V novem letu pa ima krožek v programu 49 ur pouka za padalce ter praktične vaje na ljubljanskem letališču za jadralce pod okriljem Ljubljanskega letalskega društva. Po ureditvi nove sindikalne dvorane v podjetju pa namerava privediti letalski krožek v okviru kulturnoprosvetne komisije predavanja našega aktiva s skioptičnimi slikami o letalstvu in 3 predstave kulturnih filmov.

NAŠA INDUSTRIJSKA GASILSKA ČETA

Dandanes, ko je vse imetje last ljudstva, je nujno potrebno, da vsak posameznik kot celota prispeva svoj delež za primerno zaščito tega imetja. Ena takih zaščitnih organizacij je tudi industrijska gasilska četa, prostovoljna gasilska četa in poklicna gasilska milica.

Tudi v našem podjetju smo že leta 1947 ustanovili svojo četo, ki je bila sprva sicer majhna in neizvežbana, a se je izpopolnjevala številčno in se vadila uporabljati gasilske naprave.

Četa, ki je štela ob začetku l. 1948 24 članov, je imela ob koncu leta 37 članov, med njimi več tovarišic. Da bi se četa izvežbala, je bilo organiziranih 5 sestankov s strokovnimi predavanji in 7 mokrih ali suhih vaj, na katerih je članstvo uresničevalo teorijo v praksi.

Ob priliki požara v tovarni Reich je gasilska ekipa stopila takoj v akcijo, da zaščiti tiskarniške objekte in imetje.

V podjetju samem so redni tedenski pregledi zaradi zaščitnih naprav proti požarom in odpravljanja pomanjkljivosti.

Industrijska gasilska četa vodi o svojem delu »dnevnik dela«, ki ga pošilja mesečno v pregled notranji upravi, odseku za gasilstvo, odsek ga pregleda in po potrebi na mesečnem sestanku poveljnikov čet opozarja na morebitne pomanjkljivosti.

Treba je ob tej priliki poudariti brezvestnost in nediscipliniranost nekaterih članov ekipe, ki se kljub temu, da so se javili v ekipo prostovoljno, ne zavežejo svojih dolžnosti, dasiravno vodstvo podjetja nudi ekipi vso podporo, bodisi pri nabavi orodja ali pri odpravljanju pomanjkljivosti.

S tem poročilom želimo pokazati članstvu, ki ni povezano v ekipi in se za njeno delo ne interesira, njen pomen ter apeliramo, da ekipi po svojih močeh pomaga.

Vaje naše gasilske čete

POROČILO O DELU FIZKULTURNEGA AKTIVA

Naš aktiv ni lani pokazal tistih uspehov, ki jih je bilo treba pričakovati po uspehih v letu 1947. Vzrokov je več:

1. Celoletno menjavanje fizkulturnih referentov,
2. premalo zavednosti do fizkulture — referentov po oddelkih,
3. članstvo fizkulturnega aktiva samo.

Kljub temu pa smo leta 1948 vendar dosegli nekaj vidnih uspehov v naslednjih sekcijah:

SMUČANJE

Smučarska sekcija je 29. februarja 1948 priredila grafično smučarsko prvenstvo Slovenije za posameznike in posamezne ekipe grafičnih aktivov. Na žalost so se udeležili samo aktivni Celja, Ljudske pravice, Kartonaže Bonač in en tekmovalc iz Maribora. Na tem tekmovanju je prvo mesto zasedla Mohorjeva tiskarna iz Celja ter si osvojila prehodni pokal in diplomo. Drugo mesto je zasedla Ljudska pravica, tretje pa Bonač. Pri smuku si je prvo mesto osvojil Rado Čenčič, drugo mesto pa Rado Krošelj (Ljudska pravica).

V slalomu so prva tri mesta zasedli Celjani, medtem ko je naš prvi tekmovalc Rado Čenčič prišel četrty na cilj. Prvo mesto v alpski kombinaciji v ekipnem tekmovanju si je osvojil aktiv Grafičarja Celje s 600 točkami pred Ljudsko pravico s 575 točkami. Kot posameznik si je pa osvojil grafično prvenstvo Slovenije v alpski kombinaciji Čenčič, drugi naš najboljši tekmovalc je pa bil Rado Krošelj, ki je zasedel v skupnem tekmovanju četrto mesto. Patrolnega tekmovanja v teku na deset kilometrov so se udeležile štiri patrole. Prvo mesto v patrolnem teku si je osvojila Kartonaža Bonač, na drugem in tretjem mestu sta bili patroli celjskega Grafičarja, medtem ko je bila patrola Ljudske pravice zaradi napačne vožnje diskvalificirana. Omenjamo pa, da se tega tekmovanja ni udeležil niti en mladinec kljub mnogim prijavam.

ODBOJKA

Poleg smučarske sekcije je bila najbolj agilna sekcija odbojke, ki je vse leto tekmovala z raznimi aktivni ter se tudi udeležila sindikalnega prvenstva Ljubljane in žela klub močni konkurenci lepe uspehe. V četverboju med Slovenskim poročevalcem, Triglavsko tiskarno, Ljubljansko tiskarno in Ljudsko pravico smo zasedli prvo mesto ter smo za prvo mesto dobili žogo za odbojko.

ŠAH

Člani šahovske sekcije so sodelovali na enem izmed največjih turnirjev Slovenije in Jugoslavije, kjer je sodelovalo 30 sindikalnih moštev z 240 igralci ter si v svoji skupini osvojili prvo mesto in se tako plasirali v finale. Sekcija se je udeležila medpodružničnega tekmovanja grafičarjev Ljubljane, kjer je zasedla prvo mesto. Na prvenstvu grafičarjev Slovenije v Celju so naši šahisti zasedli prvo mesto. Sekcija sodeluje na velikem sindikalnem tekmovanju v Ljubljani, kjer je v svoji skupini dosegla drugo mesto.

NOGOMET

Kljub očitkom, da se v našem aktivni v prvi vrsti forsira nogomet, ta sekcija ni pokazala posebne delavnosti.

V vsem letu so bile odigrane štiri prijateljske tekme, in sicer: z MLO in Gustrojem v Ljubljani, gostovanje v No-

vem mestu ter tekma s FD Krimom, v kateri smo bili poraženi z minimalnim rezultatom 2:1. Na grafičnem prvenstvu v Celju smo odigrali dve tekmi ter zaradi slabše goldiference zasedli drugo mesto. Naša enajstotnica je sodelovala v tekmah za jugoslovanski pokal, kjer pa je v 4. kolu zaradi nesrečnega žreba izpadla. V sindikalnem prvenstvu Ljubljane smo v tretjem kolu izstopili zaradi neprimer- nih terminov ter preobilice dela v podjetju.

Tudi v troboju smo v Celju zasedli I. mesto

LAHKA ATLETIKA

V lahki atletiki nismo želi tistih uspehov kakor lani. Sekcija se je udeležila samo grafičnega prvenstva v Celju ter dosegla nekaj vidnih uspehov v naslednjih panogah:

Tek na 100 in 400 m moški prvo mesto; tek na 60 m in met pentlje ženske prvo mesto; v peterboju v skupnem plasmaju prvo mesto; v balkanski štafeti prvo mesto; v troboju skupni plasma prvo mesto; v jesenskem krosu moramo pa posebno pohvaliti dva naša mladince,

KDO PLAČA DELAVCEM ČAS, KI GA PORABIJO ZA FIZKULTURO ?

Kako je s plačevanjem delavcev, ki se odtrgajo od dela v podjetju, da gojijo fizkulturo, je odgovorilo ministretvo za delo FLRJ.

Državna gospodarska podjetja niso dolžna izplačevati delavcem mezde za čas, ko zaradi sodelovanja pri fizkulturnih prireditvah ne delajo; mezde delavcev za čas sodelovanja pri fizkulturnem delu (fizkulturnih prireditvah, izletih, turnejah in ekskurzijah in pripravah nanje) ne obremenjujejo podjetij, ampak pristojne fizkulturne organizacije.

Podjetje izplačuje delavcu za čas fizkulturnega delovanja mezdo in zanj tudi prispevek za socialno zavarovanje. Če je delavec plačan po delovnem učinku, se mu določi mezda za čas fizkulturnega delovanja na podlagi povprečnega dnevnega zaslužka v zadnjem mesecu, raču-

Vidmarja in Porento, ki sta v hudi konkurenci res častno zastopala aktiv LP ter zasedla četrto in peto mesto.

BALINANJE

To je najmlajša sekcija našega aktiva. Ustanovljena je bila šele v maju 1948. Odihrano je bilo nekaj tekem z aktivni ljubljanskih tiskarn, in to: z Ljubljansko tiskarno ena tekma, s Slovenskim poročevalcem pa dve tekmi. Naši balinarji so se udeležili turnirja, ki ga je razpisal Slovenski poročevalc in na katerem so sodelovali aktivni: Slovenski poročevalc, Ljubljanska tiskarna, Triglavsko tiskarno ter Tiskarna Ljudske pravice. Naši tekmovalci so premagali vse svoje nasprotnike ter zasedli prvo mesto.

Vse ostale sekcije so pa tako malo delovale, da nimamo o njihovih uspehih kaj poročati.

• Posebno poglavje pa je tekmovanje za fizkulturni znak, za katerega je bilo prijavljenih 60 tekmovalcev, in sicer od mladinske do zlate značke, a si je značko osvojilo samo deset tekmovalcev, in to po razpredelbi: mladinska 1, bronzaste 3, srebrne 5 in zlata 1, ki jih bodo prejeli osvojitelji februarja.

Od zadanih obveznosti, ki jih je bilo sedem, smo izpolnili samo eno, to je smučarsko grafično prvenstvo Slovenije, medtem ko so vse ostale obveznosti ostale samo na papirju.

Ob zaključku poročila našega aktiva bi rad podal nekaj smernic bodočemu referentu za fizkulturo.

1. Referent za fizkulturo naj se zave- da, da igra fizkultura v sindikatu prav tako pomembno vlogo kakor vsi drugi referati.

2. Izbere naj si v pomoč 4—5 člansko komisijo, katere člani bodo voljni delati nesebično in požrtvovalno.

3. Apelira naj na vse grupe po oddelkih, da določijo za oddelkovne referente za fizkulturo res takšne tovariše ali tovarišice, ki imajo smisel in voljo za to delo.

4. Naj ponovno zbere vse članstvo aktiva, ki je voljno sodelovati na fizkulturnem polju, in naj z njim takoj prične delati, ne glede na število članstva.

Za republiko naprej!

nač osemurno delo kot redni delovni čas; če je pa delavec plačan po času, se mu določi mezda na podlagi časovne plače, ki jo je imel tik pred odhodom na fizkulturno delo.

Fizkulturne organizacije so dolžne pravočasno sporočiti podjetju, kateri delavci bodo sodelovali pri fizkulturnem delu, in se pisмено zavezati, da bodo podjetju povrnil plače, ki jih bodo podjetja za ta čas izplačala delavcem. Po končanem fizkulturnem delu mora fizkulturna organizacija izdati delavcem potrdila, koliko časa so porabili za to delo. Podjetje bo zahtevalo povračilo od fizkulturnih organizacij na podlagi teh potrdil. Fizkulturne organizacije so dolžne takoj po predloženi zahtevi podjetja povr- niti delavcem izplačane mezde za ustrezni čas in prispevek za socialno zavarovanje, ki obremenjuje delodajalca.

BLAGAJNIŠKO POROČILO IN POROČILO NADZORNEGA ODBORA

Blagajniško poročilo za čas od 1. IV. 1948 do 31. XII. 1948

Dohodki	din	Izdatki	din
Saldo dne 1. 4. 1948	84.510.30	65% članarine G. O. Beograd	97.173.05
Članarina	149.497.—	10% " Fondu za pomoč članstvu	14.949.70
Vpisnina	640.—	10% " Fondu za dopuste in okrev.	14.949.70
Presežki pri nabavkah	1.286.50	3% " Fondu za kulturo in prosveto	4.765.49
Vrnjeno za Prešernovo knjižnico	585.—	3% " Fondu za fizkulturo	4.765.49
Inkaso za jabolka (delno odprt račun)	9.266.—	4% " Društvu »Jože Moškrič«	5.418.72
Vrnjeno za sindikalne izkaznice	1.010.—	Vpisnina	640.—
Vrnjeno na račun dolga Mestni hranilnici — Stupica	300.—	Založeno za preskrbo	28.444.50
Vrnjeno na račun preskrbe:		Posojilo Tertnik Rozi	900.—
za dežnike din 3.146.—		Za značke »Teden matere in otroka«	421.50
za drva 1947 " 45.040.—		Snaženje sindikalnih prostorov — potreb- ščine	5.085.—
za jabolka " 14.056.—	62.242.—	Elektrika v Rdečem kotičku	129.—
Obrazložitev prometa za preskrbo do 31. III. 1948:		Poštnina	232.43
Založeno din 76.118.—		Računi tiskarne za popravila in razno	2.066.50
Vrnjeno v blagajno " 62.242.—		Potni stroški za pripravo počitniškega doma	3.276.—
Izguba zaplenjene- ga blaga v M. S. " 11.470.—		Podpora Dobrodelnemu društvu Grafičarjev	500.—
Izguba pri nabavi drv 1947 " 478.—		Podpora družini Gomišček	2.000.—
Izguba pri nabavi jabolk 1947 " 1.928.—		Stroški sodišča pri nakupu zaseženega bla- ga M. Sobota	3.026.—
76.118.— 76.118.—		Saldo dobro imetja pri Narodni banki	119.478.22
		Saldo blagajne v gotovini	1.115.50
	309.336.80		309.336.80

Fond za kulturo in prosveto

Dohodki	din	Izdatki	din
Saldo	2.974.30	Naročnina za radio in popravilo	355.—
3% od članarine	4.765.49	Za razne časopise	2.501.—
		Za razne knjige	1.847.—
		Za kulturne prireditve	2.962.—
		Saldo dobroimetja v Narodni banki	74.79
	7.739.79		7.739.79

Fond za dopuste in okrevališča

Dohodki	din	Izdatki	din
Saldo	6.504.80	Prispevek članom za dopuste	19.311.—
10% od članarine	14.949.70	Saldo	2.143.50
	21.454.50		21.454.50

Dohodki	Fond za pomoč članstvu		Izdatki
	din		din
Saldo	3.209.30	Izdanih podpor	18.100.—
10% od članarine	14.949.70	Saldo dobroimetja pri Narodni banki	59.—
	18.159.—		18.159.—

Dohodki	Fond za fizkulturo		Izdatki
iz fizkulturene blagajne	din		din
Vloga	11.165.—	Nakup ure štoparice	3.000.—
3% članarine	4.765.49	Nakup krogel za balincanje	2.000.—
Vrnjeno na račun za smuči	1.800.—	Potni stroški	1.409.—
Vloga Fizkulturni magazin	2.235.50	Pranje in izposojnina nogometne opreme . .	954.—
		Nakup 6 šahov	1.348.—
		Nakup ping-pong	77.50
		Nogometna oprema	250.—
		Graviranje pokala	392.—
		Nakup mize za tenis	1.600.—
		Račun tiskarne za izkaznice šahistom . . .	191.—
		Saldo dobroimetja pri Narodni banki . . .	8.744.49
	19.965.99		19.965.99

Rekapitulacija:

Sindikata	din	120.593.72
Okrevališča in dopusti	"	2.143.50
Pomoč članstvu	"	59.—
Kultura	"	74.79
Fizkultura	"	8.744.49
		<u>131.615.50</u>
Naloženo v Nar. banki	din	130.500.—
Gotovina	"	1.115.50
		<u>131.615.50</u>

Blagajničarka:

Kernel Milka

Nadzorni odbor:

Orel Iva, Vrhovnik Lado, Goslar Egon

POROČILO NADZORNEGA ODBORA

Po občnem zboru za leto 1948 je imel novoizvoljeni nadzorni odbor od prejšnjih let veliko širše polje udejstvovanja in mnogo večje naloge. Delo ni temeljilo samo na pregledu finančnega poslovanja podružnice, kar je bilo redno in vestno pregledano vsak mesec, temveč tudi na vsestranskem pregledu in nadzoru vsega podružničnega življenja.

V toku poslovanja se je marsikatera napaka neopazeno izmuznila, kajti nadzorni odbor se še ni v celoti zavedal, kako močan faktor je v zboru funkcij podružničnega življenja. Kasneje je začel bolj živo posegati v življenje in delo podružnice. Pozanimal se je za nekatere primere ter jih poskušal razčistiti ter reševati probleme, ki so nastajali. Primer primanjkljaja pri jabolkah iz leta 1947. se je raziskal ter napake, ki so bile v tej smeri ugotovljene, nakazane vzpored-

no s smernicami, kako se mora vnaprej poslovati, da se izogne nerednostim. Pozanimal se je za razmere v menzi, kar je precej kočljiva točka in vzrok nezadovoljnosti, pod danimi pogoji pa se v menzi ni dalo kaj več opraviti. Ostale pritožbe na preskrbovalno linijo s strani članov naše podružnice so bile večkrat neutemeljene, kajti tisti kontingenti, ki so bili na razpolago, so bili po razdelilniku pravilno razdeljeni, samo postopek delitve je bil precej neelastičen, kar pa je razumljivo, ker opravljajo to delo ljudje poleg svojega poklicnega dela.

Ni se pa nadzorni odbor v svojem delu usmerjal samo na preskrbo, temveč se tudi udeleževal sej upravnega odbora, kjer je po svojih močeh sodeloval s predlogi in nasveti.

Posebno pažnjo je posvečal nadzorni odbor plačevanju prispevkov za sindikat.

Vsak mesec je pregledal plačilne sezname oddelkovnih blagajnikov. Ugotovil je, da članstvo razen redkih posameznikov redno in v pravilni višini plačuje članarino. Neredneže je takoj opozoril, tako da so bile vse nepravilnosti v tem pogledu takoj odpravljene.

Izkušnje, pridobljene v teku poslovne dobe za leto 1948 in ki bodo prenešene na bodoči nadzorni odbor v letu 1949., bodo dragocena napotila pri nadaljnjem delu in vodenju naše podružnice.

Blagajniško poslovanje kakor tudi knjigovodstvo je vedno točno in vzorno, za kar se s strani nadzornega odbora predlaga razrešnico blagajničarki in celotnemu upravnemu odboru.

Za nadzorni odbor:

Vrhovnik Lado, Orel Iva, Goslar Egon.

NAŠ MLADINSKI AKTIV LETA 1948

V letu 1948 je mladinsko organizacijo vodil Karel Starc. Mnogo truda in prizadevanja je podaril Karel naši mladini, da bi se mladinska organizacija bolj učvrstila, se izpolnjevala tako v vzgojni kot v politični smeri.

Iz proizvodnje lahko navedemo naslednje uspehe: predčasno je opravilo 5 mladincev strokovne izpite. Dva mladince sta obiskovala tečaj za strojne stavce ter ga dovršila z dobrim uspehom. Ostali vajenci pa so med letom obiskovali grafično strokovno šolo, kjer so si pridobili mnogo strokovnega in teoretičnega znanja.

Naj navedem nekaj najboljših vajencev po naših oddelkih. V oddelku bakrorežarja se je izkazala prav dobro Marinka Karmelj, v kemigrafiji Janez Porenta in v ročni stavnicni Milan Jezeršek. V litografiji pa imamo tri dobre mladince kot sledi: Albina Kramar, Oto Turnšek in Ivan Šavs.

Mladinski aktiv se je v letu 1948 zavezal, da bo v tem letu napravil 2000 prostovoljnih ur. Obveznost pa je prekoračil za 156 prostovoljnih ur, poleg tega pa je napravila naša mladina še 1352 produkcijskih ur.

Vendar pa smo to dosegli le po zaslugi tistih mladincev, ki so svojo delovno obveznost presegle za 50—100%. Navažamo nekaj najboljših:

Karel Starc, opravil 332 ur ter prejel zlato značko z rdečo zvezdo.

Srečko Zanoškar, opravil 315 ur ter prejel zlato značko z rdečo zvezdo.

Anton Smrajc, opravil 214 ur, prejel zlato značko.

Darinka Rode, opravila 200 ur, prejela zlato značko.

Pavla Črnologar, opravila 212 ur, prejela zlato značko.

Albina Kramar, opravila 208 ur, prejela zlato značko.

Ivanka Jeriha, opravila 206 ur, prejela zlato značko.

Srebrne značke pa so si priborili: Albina Mikolj, Karla Jerkič, Kristina Marušič, Ivanka Škrinjar, Ivan Ban, Ivan Merlak, Ljubo Pogačnik, Srečo Mrak in Anton Perne.

Za vestno delo v proizvodnji in v pisarni pa so bili nagrajeni: Anica Cerjak, Anica Vrtačnik, Marinka Karmelj, Branko Brumat, Jože Ferenc, Jožica Dolničar, Ivan Groboljšek, Franc Hočevnar, Anton Jordan, Nada Jeriha, Karla Jerkič, Marinka Kovačič, Bojan Kopitar, Mara Obid, Albina Kramar, Jule Kržič, Aleksander Morgan, Albina Mikolj, Draga Porenta, Karel Starc, Ivanka Škrinjar, Jože Ustnik, Ivan Lampret, Milena Kavčnik in Milena Trinkaus.

Iz mladinskega aktiva pa je odšlo 7 mladincev in mladink v republiške mladinske delovne brigade. Dva mladince sta se vrnila udarnika, ostali pa so bili pohvaljeni.

Na fizikalnem polju pa je naša mladina dokaj aktivna, vendar bi z nekoliko večjo voljo in agitacijo lahko postala še delavnejša. Tudi v letošnjem odnosno v preteklem letu si je naš fizikalni aktiv priboril prvo mesto Slovenije v času tekmovanja grafičnih podjetij Slovenije. Veliko zanimanje se je pokazalo tudi v ljudski tehniki. Posebno zanimanje je za letalsko modelarski krožek. Prijavilo se je 22 mladincev. V decembru so napravili prve izpite, večina s prav dobrim uspehom. Sedaj se pa že pripravljajo za nadaljnji krožek z jadranjem.

Na kulturnoprosvetnem torišču pa je naša mladina slaba. Vendar pa sedaj stremimo za tem, da si bomo skupno s sindikatom ustanovili pevski in dramski krožek. Tudi mladinski časopis je malo razširjen; z večjo agitacijo pa bomo dosegli boljše uspehe.

Tudi o mladinskem študiju moramo nekaj povedati. Posamezne mladinske grupe so preštudirale govore tov. Džilasa na kongresu SKOJ-a in statut nove mladinske organizacije. Sedaj imamo redni mladinski študij.

PRIPOMBE IN ŽELJE O NADALJNJEM DELU PODRUŽNICE

Ko polaga naša sindikalna podružnica pred svojim članstvom obračun svojega dela v preteklem letu, se moramo ozreti nazaj in presoditi, ali je bilo to delo tako, da je zadovoljilo tiste, ki so zapupali novemu odboru, da bo vodil delo tako, kakor od njega zahtevajo višji forumi tako v političnem ali kulturnem delu, kakor tudi na vseh ostalih sektorjih, ki so vključeni v delo vsake sindikalne podružnice. Kaj naj bi na to odgovorili? Reči moram, da je bilo delo v naši podružnici precej razgibano, da so posamezni odborniki vložili vse svoje sile v zapupano jim odgovorno mesto in da tudi uspehi niso izostali. V naših poročilih raznih komisij bo naše članstvo lahko razbralo, da so se nekateri funkcionarji res z vsemi silami posvetili delu, ugotovili bodo pa lahko tudi to, da vse komisije niso delale tako, kakor bi bilo želeli. Naš upravni odbor je pred nekaj meseci preživljal težko krizo in bili smo tik pred izrednim občnim zborom. Navidezno smo krizo prebrodili in nadaljevali z delom, ki je bilo po rekonstrukciji odbora rešena, toda samo za nekaj časa. In zopet smo padli v krizo, katero pa bomo — vsaj tako si vsi želimo — dokončno odstranili na predstojećem občnem zboru. In zakaj kriza in zopet kriza?

Poglejmo si enkrat odkrito iz oči v oči! Zakaj ne moremo odstraniti tiste bojazni, ki nas tare, ko si izvolimo nove sindikalne odbore — ali bodo izvoljeni odborniki izpolnjevali in izvrševali zaupanje svojega članstva? Popolnoma razumljivo je, da je treba, preden se odločimo za katerega tovariša ali tovarišico, ki naj bi prišel v sindikalne odbore, da o njem temeljito premislimo, ga pretehtamo do podrobnosti in če smo si popolnoma na jasnem, da bo naloženo odgovornost res z veseljem in zadovoljivo opravljal, ga predlagamo kot kandidata, da se tudi članstvo izjavi o njegovi kandidaturi. Pri zadnji kooptaciji v upravni odbor, ko smo rekonstruirali skoraj vse komisije upravnega odbora, smo se lahko prepričali, da nismo dobro premislili, kdo naj prevzame posamezne sektorje v upravnem odboru, kajti padli smo iz komaj »rešene« krize v novo krizo in ki se vleče še danes in se bo rešila šele na občnem zboru. Zakaj tako? Kako to, da nismo predlagali takih odbornikov, ki bi z vsemi silami prišli za delo in pokazali, da bodo članstvo zadovoljili v vseh pogledih? Nismo ena najslabših sindikalnih podružnic niti slabih, lahko rečemo — in to s ponosom, da smo ena najboljših — vsaj v grafični stroki — toda zakaj ne najboljša?

Ali se zavedate, če poudarjamo, da so naši uspehi v preteklem letu veliki, da pretiravamo? Mislim, da ne, če navedemo poleg kulturnih prireditev, politične izobrazbe našega članstva na krožkih in s predavanji še našo novo opremljeno sindikalno dvorano z odrom, našo ambulanto, preureditev naših oddelkov, da ima naše delavstvo higienične in čiste delavnice in krona vsega — naše okrevališče na morju, ta naš veliki sen — se je z uvidnostjo našega vodstva podjetja in v sodelovanju s sindikalno podružnico dokončno uresničil in če bo šlo vse po sreči, ga bomo že letos uživali in si pridobili svežih moči pri bodočem delu v produkciji, da bomo z zadovoljstvom šli naši lepši bodočnosti naproti. Vse to pa smo lahko dosegli samo s pomočjo naše ljudske oblasti in šele s takimi otipljivimi pridobitvami bomo članstvo lahko prepričali o velikem pomenu sindikatov in da se je vredno žrtvovati pri delu v sindikalnih odborih.

Našemu članstvu polagamo na srce, da na občnem zboru, ki bo 6. februarja t. l., dobro premisli o in predlagajo take ljudi za upravni odbor, da ne bo treba med letom nobenih izmenjav odbornikov in ko bo drugo leto naš obračun tak, da bomo z veseljem ugotovili: uspehi so bili veliki tako pri političnem delu kakor tudi na ostalih sektorjih in da bo tretje leto Titove petletke prineslo to, da bomo čimprej dosegli na poti v socializem lepše in srečnejše življenje.

E. Goslar.

»ČRNO NA BELEM«

naše sindikalno glasilo — naš list — 450 članov naše podružnice — in koliko je sodelujočih pri njem? Ali naj nas ne bo sram — svoje glasilo imamo — pa toliko prošeni za sodelovanje! Koliko lepih besed je napisal naš neumorni urednik tov. Slokan našemu članstvu, pa tako malo odzival! In ali veste, kolikor ur, ne samo ur, koliko dni je žrtvoval ta naš urednik v dobrobit našega lista v preteklem letu. In ali ga bomo pustili tako na cedilu tudi v bodoče? Ne, tako ne sme bitil! Vse premalo se zavedamo, kaj imamo, ko imamo svoje glasilo. Koliko netiskarskih sindikalnih podružnic nam zavida za to našo pridobitev, mi ga pa tako zanemarjamo. Poboljšajmo se in sodelujmo v prihodnje pri listu kar največ. In še ostalim se moramo zahvaliti za sodelovanje pri listu, seveda v prvi vrsti tistim, ki so se zavedali njegovega pomena in so s prispevki sodelovali, ko smo bili včasih zares v zagati. Pa oni, ki so sodelovali, da je bilo to naše glasilo postavljeno v strojni stavnicni, zlomljeno v stavnicni in stiskano v strojnici. Pohvaliti moramo te tovariše in tovarišice. Saj so to svoje delo opravljali prostovoljno v svojem prostem času. In mi lista ne prodajamo, dajemo ga našemu članstvu, da iz njega črpa to, kar ga zanima in tudi izobrazuje se z njim. V bodoče bo še boljši, to obljubljam vsem, seveda — še enkrat — sodelovati je treba in marsikaj žrtvovati.

Vsem za kakršno koli pomoč — srčna hvala. Sodelavci vam naj bodo zgled v bodoče, da ne bodo vedno isti, ki so pripravljeni žrtvovati marsikatero svojo prostoro v korist sindikalnega glasila.

E. Goslar.

POROČILO O OBČNIH ZBORIH GRUP

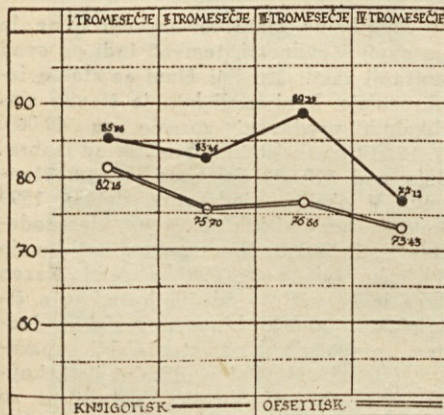
Naslednja poročila se opirajo na zapisnike, ki pa niso dovolj podrobni in natančni, da bi bila mogoča analiza o delu grup v preteklem letu. Sicer pa tudi sama poročila grupnih funkcionarjev niso podala izčrpne slike o delu posameznih grup.

LITOGRAFIJA

Na občnem zboru grupe so kratko pregledali delo v preteklem letu. Poročal je dosedanji grupni poverjenik Kregar. Grupa je imela med letom šest rednih sestankov. Grupa je zavzela četrto mesto po udeležbi pri prostovoljnem delu. Obveznost so presegli; obvezali so se, da bodo delali 1376 prostovoljnih delovnih ur, opravili so jih pa 1533 ali 51 ur na posameznika. Pri vpisovanju ljudskega posoila je grupa sodelovala stoodstotno. Prav tako pri nabiralnih akcijah za francoske rudarje in Rdeči križ. V kongresnih tekmovanjih so stoodstotno izpolnili svoje obveznosti. V medoddelkovnem tekmovanju je offset-strojnica grupe litografije zavzela prvo mesto.

Izvoljeni so bili: grupni poverjenik Riko Beranek; tarifa in tekmovanje Jakob Kregar, namestnica Mara Štrukelj; kultura in prosveta Oton Turnšek, namestnica Anica Založar; preskrba Janko Čeh, namestnik P. Valentič; fizikultura J. Suhar, namestnik M. Dobrilovič; dopusti Ivan Ogrin, namestnica Albina Mikolj; delovna zaščita O. Gašperlin, namestnica Mirka Batič.

V imenu upravnega odbora je govoril predsednik M. Možina. Poročal je o frontnem delu, ki bo imelo poslej težišče na terenu. Pozval je članstvo, naj pristopi v frontne brigade. Nadalje je govoril o pripravah na občni zbor podružnice in o njegovem pomenu.

Kako sta se izkazala pri znižanju polne lastne cene naša najboljša oddelka

STROJNICA

Občnega zbora so se udeležili vsi člani grupe. Dosedanji grupni poverjenik je poročal o delu vseh sindikalnih strok. Med razpravo o poročilih je zastopnik upravnega odbora J. Paradiž pojasnil pomen občnega zbora podružnice.

V novi grupni aktiv so izvolili naslednje tovariše in tovarišice: grupni poverjenik Ivan Zemljčič, namestnik Marjan Skalar; tarifa in tekmovanje Rudi Meden; preskrba Marija Danič; delovna zaščita Francka Januš; socialno skrbstvo Rozi Selan, namestnik Drago Škofič; kultura

in prosveta Ida Blažič in fizikultura Ivanka Jeriha. Za komisijo v upravni odbor so določili Marijo Šmid in Slavko Fatur. — Pri slučajnostih so razpravljali o preskrbi v zvezi s prioritetskimi nakaznicami.

KLIŠARNA - BAKROTISK

Na občnem zboru je grupni poverjenik Vinko Štrukelj poročal o delu grupe lani. Predsednik podružnice M. Možina je nakazal smernice za bodoče delo.

Za novega grupnega poverjenika so izvolili Evgena Kolariča, za njegovega namestnika pa so določili Fr. Berlana. Referent za delovno zaščito je Lado Hren, za kulturo in prosveto Korenčan, za tarifo in tekmovanje Hvastja in Hočevar in za preskrbo Maitinger ter Milica Končar.

Razpravljali so o pozitivni delu med mladino. Mladina grupe se je zavezala, da bo poslej imela vsakih 14 dni sestanek. Sestankov se bodo udeleževali tudi starejši člani. Sklepali so tudi o izboljšanju delovne discipline.

ROČNA STAVNICA

Na občnem zboru je najprej spregovoril o celotnem sindikalnem življenju naše podružnice tajnik J. Neuman. Potem je poročal o delu grupe v minulem poslovnem letu grupni poverjenik M. Ivanuša.

Med letom se je dvakrat menjal grupni poverjenik, kar je vsekakor vplivalo na delovanje grupe. Grupa je imela osem sestankov. Na njih so obravnavali vse pereče zadeve. Grupni poverjenik je posebej poročal o kulturi in prosveti ter preskrbi, ker je bil hkrati referent tudi za ti področji. O socialnem skrbstvu je pa poročal referent Fr. Urbančič.

Po poročilih se je razvila živahna diskusija, ki so se je udeležili: Remškar, Hrovat, Stegel, Urbančič in drugi. Govorili so o normah, pisanju listkov, preskrbi, rokovisih in drugih oddelkovnih delovnih vprašanjih.

Izvoljeni so bili: grupni poverjenik Martin Ivanuša, namestnik A. Smerdu; referent za kulturo in prosveto Matija Menard; za preskrbo Martin Ivanuša; za tarifo in tekmovanje Albin Hrovat; za socialno skrbstvo Fr. Urbančič; za fizikulturo Janez Novak; za mladino Ančka Vrtačnik in za blagajno sindikata v oddelku Martin Ivanuša. V obratno oddelkovno komisijo so imenovali tovariše: Fr. Pantarja, M. Ivanušo, A. Hrovata in L. Bana.

STROJNA STAVNICA

Najboljše poročilo o občnem zboru in o delu lani je poslala grupa strojne stavnice, meternice in stereotipije. Na občnem zboru je poročal o delu grupe lani tov. Maver, grupni poverjenik.

Grupa je imela lani trinaest sestankov, ki so se jih člani udeleževali 80 odstotno. V strojni stavnici delajo v treh posadih, zato stoodstotna udeležba ni mogoča. Zaradi tega tudi ni bila boljša udeležba na prostovoljnem delu in na sindikalnih prireditvah.

Iz poročila je razvidno, da grupa ni sklicevala sestankov le zaradi sestankov samih na sebi, temveč da so na njih razpravljali o vseh vprašanjih v zvezi s produkcijo, delovno disciplino, dopustih, zdravstvenozaščitnih ukrepih, tekmovanju

itd. Vseh vprašanj sicer ni bilo mogoče rešiti, doseženi so pa bili vendar precej lepi uspehi.

Člani grupe so se udeleževali tekmovanj, prevzemali obveznosti in jih tudi izpolnjevali. — Naglasiti je treba, da je delovna disciplina v oddelku na višini; zamud ne poznajo.

Poverjenik je grajal odnos tovarišev do strokovnega tiska. Izmed 26 članov so le štirje naročniki »Grafičnega rada«. V nekaterih tiskarskih podjetjih pa 60 do 90% zaposlencev prejema »Grafički rad«. Tudi za naše notranje sindikalno glasilo članstvo ni pokazalo primerne razumevanja — razen oddelkovodje ne sodeluje v listu s svojimi prispevki noben član oddelka, čeprav bi mogli marsikaj povedati.

Na občnem zboru je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o delu Osvobodilne fronte in odnosu sindikata do Fronte pri delovnih akcijah. Poročal je E. Goslar.

Grupa je bila zadovoljna z dosedanjim delom grupnega poverjenika. Zato so ponovno izvolili tov. Mavra. Za preskrbo so pa določili Šegulo in Šturma, za socialno skrbstvo Perovška, tarifna vprašanja Brajnika in Jurkoviča, za delovno zaščito pa Jurkoviča.

Jerič Ivan, roj. 6. X. 1913, strojnik, proglašen za udarnika 15. III. 1948, ker je presegal normo v treh mesecih za cca 32,3 %

Sn o j Franc, roj. 19. IX. 1900, litobrusač, proglašen v letu 1948, dvakrat za udarnika, prvič ker je presegal normo v treh mesecih za cca 28,3 %, in drugič 1. IX. 1948, ker je presegal normo marca, aprila in maja za cca 43,3 %

DELAVNICE IN SKLADIŠČE

Iz zapisnika je razvidno komaj, da so imeli občni zbor in da so na njem funkcionarji poročali. Kaj je pa grupa delala in kakšno je bilo njeno delo, ni povedano. Za poverjenika so izvolili Šorca, namestnika Martinčiča, za preskrbo Florjančiča, socialno skrbstvo J. Pristova, zaščito dela R. Martinčiča, tarifo in tekmovanje V. Šerbeca in fizkulturo I. Turšiča.

KNJIGOVESNICA

Značilno je, da je bilo o delu te velike grupe, ki je vsekakor delavna in je tudi lani bila med najboljšimi v naši podružnici, izšlo bolj konkretno poročilo v »Gradimo«, kakor ga vsebuje zapisnik o občnem zboru. Iz zapisnika izvemo, da je grupa imela 11 sej, kar že samo kaže, da je delavna, saj so nekatere grupe imele le nekaj sestankov na leto. Razen tega je bilo še 5 množičnih sestankov. Posebej je treba naglasiti, da je bila književnica prva po številu opravljenih prostovoljnih ur. — Za grupnega poverjenika je bil izvoljen Trontelj.

»KMEČKI GLAS«

To je ena naših najmanjših grup, ki je slabše povezana s podružnico, ker je teritorialno ločena od drugih grup. Iz poročila o občnem zboru je pa razvidno, da je v preteklem poslovnem letu prišlo do tesnejšega sodelovanja z upravnim odborom. Pohvalno je treba naglasiti, da so zaradi boljše povezave grupe s podružnico tovarišice Marica Čok, Iva Zrdar in Nataša Kavčič ter tov. Jože Faion ponudili svoje sodelovanje za izpopolnitev posameznih komisij.

Za grupno poverjenico so izvolili Dušo Vrhunčevco, za kulturo in prosveto J. Šmita, fizkulturo Fr. Uršiča, zaščito, tarifo in dopuste Galeta, za mladino Ružo Fajonovo in za preskrbo Obereignerja.

PISARNE

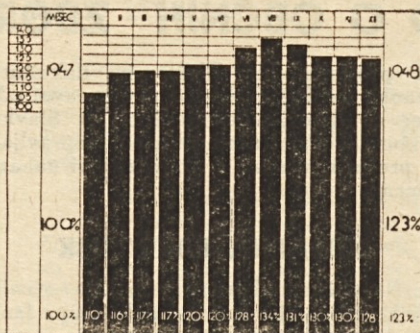
Grupni poverjenik Lojze Burkelc je na občnem zboru kratko poročal o delu grupe lani. Dotaknil se je kritično tudi nekaterih pomanjklivosti. — Zastopnik upravnega odbora E. Goslar je pa poročal o nalogah sindikata v novem letu.

Izvolili so naslednje grupne funkcionarje: poverjenik Leon Juh, prosveta Milena Kavčnik, preskrba Tončka Gaspari, mladina Milena Skopec, fizkultura Tone Vihtelič, socialno skrbstvo L. Juh.

UREDNIŠTVO

Uredniška grupa ni pokazala mnogo samostojnega sindikalnega življenja. Vzrok je predvsem zelo ozko sindikalno delovno področje same grupe. Večina sindikalnega dela se prenaša na podružnico.

Zato je grupni poverjenik Fr. Vrečar poročal predvsem o sodelovanju grupe z drugimi organi naše podružnice. Sindikalna grupa ni sama prirejala prireditev, kakor jih tudi ne prireajo druge grupe. Člani uredniške grupe pomagajo pri skupnih sindikalnih akcijah, n. pr. na področju kulture in prosvete kot predavatelji ali voditelji študijskih krožkov, nadalje pa kot organizatorji umetniških prireditev. Na občnem zboru so se dotaknili konkretno nalogo grupe. Razpravljali so, kako bi bilo treba čim bolj oživeti delo ne le v podružnici, temveč predvsem v sami grupi, ki je vendar osnovna celica sindikata. Posebej so opredelili s primeri, kakšne naloge morajo prevzemati grupni referenti.

Sodelovanje uprave za dvig naklade

Za grupnega poverjenika so izvolili Fr. Vrečarja. Referenti za posamezne stroke sindikalnega dela so bili določeni takole: za kulturo in prosveto Jos. Fr. Knaflič; za tarifo in tekmovanje Zalka Sajovic; socialno skrbstvo in dopusti Tanja Šmicberger; preskrba Slava Tabernik; fizkultura Dušan Kuret.

UPRAVA »LJUDSKE PRAVICE«

Najizčrpnije poročilo o občnem zboru je podala grupa uprave »Ljudske pravice«.

Grupna poverjenica je poročala o delu grupe od 7. julija. Grupa je imela od tedaj do konca leta štiri sestanke, ki so se jih udeležili vselej skoraj vsi člani. Grupno članstvo se je udeleževalo vseh skupnih sindikalnih prireditev; udeležba je znašala nad 50%. Obvezali so se, da bodo opravili 1335 prostovoljnih ur, opravili so jih pa 1963, povprečno vsak po 52 ur.

Iz poročila referenta za tarifo in tekmovanje je razvidno, da se je uprava zavezala med tekmovanjem dvigniti naklado za 20%, naklada se je pa dvignila za 23%. Nadalje se je uprava zavezala, da bo naklada »Ljudske pravice« plačana do 95% z mesečno naročnino 45 din (leta 1947 90%), naklada je pa bila plačana do 96%. Nadalje so med tekmovanjem v vseh podrobnostih izpopolnili statistiko.

Na občnem zboru so se dotaknili tudi splošnih sindikalnih nalog naše podružnice. Kritizirali so zlasti slabo delo kulturno-prosvetne komisije, fizkulturnega aktiva in mladine. Pač pa je mladina grupe uprave redno obiskovala vse sestanke in bila na splošno delavna. Zato je bila tudi pohvaljena in je prejela prehodno zastavico.

Za grupno poverjenico so izvolili Dano Nučičevo, namestnica je Milena Albreht, referentka za preskrbo Ema Knep, za socialno skrbstvo Mimi Janežič, fizkulturo Angelca Hribar, dopuste Pavla Črnologar, tarifo in tekmovanje Krista Debevc ter za kulturo in prosveto Romana Vuk.

RESTAVRACIJA

Na občnem zboru grupe, ki šteje 12 članov, je predsednik podružnice M. Možina seznanil grupo o letošnji organizaciji prostovoljnega dela ter odnosu med sindikatom in Fronto. Izvolili so naslednji grupni aktiv: grupna poverjenica Pepca Vodenik; referentka za kulturo in prosveto Boža Samsa; za tarifo in tekmovanje Erna Kariž; za preskrbo Karla Jerkič za socialno skrbstvo in delovno zaščito Ivanka Drašler.

Sklenile so, da se mora grupa sestati po enkrat na mesec ter se pogovoriti o svojem delu. Ugotovili so, da je ekonomija nujno potrebna za našo restavracijo. Pri slučajnostih so govorili o delu v restavraciji in kako je treba odpraviti pomanjkljivosti.

Ali ste videli veliko sindikalno razstavo?

V Ljubljani (Dom sindikatov) je bila prirejena razstava »Dejavnost Zveze sindikatov Jugoslavije«, ki je dosegla že prej velik uspeh v Beogradu. Člani sindikalnih organizacij so na razstavi spoznali, kako mogočna skupnost je že Zveza sindikatov Jugoslavije in da je zaradi tega mednarodna sindikalna organizacija sila svetovnega pomena.

Sindikalni člani so začutili ponos, da so v okrilju tako močne in pomembne organizacije ter da tudi sami prispevajo delež za njeno krepitev in razvoj. Razstava je prikazala predvsem, kako velikega pomena so sindikalne organizacije pri nas; njihov delež je neprecenljiv za obnovo naše dežele, prav tako pa za graditev socializma. Sindikati so pri nas šola komunizma, pa tudi graditelji socializma. Bitka za petletko, za ideološko in splošno izobrazbo ter za splošni napredek delovnega človeka je vsebina in ne le program naših sindikatov.

Razstava kaže, kaj vse je doseglo naše delovno ljudstvo, organizirano v sindikatih, v boju za izpolnitev petletnega plana in graditev socializma. Razvoj sindikatov, združenih v Zvezi sindikatov Jugoslavije, je slika o naraščanju organizacijske moči delovnega ljudstva, pa tudi njegovega velikega napredka. Že sama številka, da Zveza sindikatov Jugoslavije šteje 1.300.000 članov in da je bilo leta 1945 organiziranih 662.432 delavcev in nameščencev, pove dovolj. To pa ni le članstvo na papirju. Da je med njim zelo mnogo zavednih borcev za socializem, sprevidimo že iz naraščanja števila udarnikov. Lani v drugi polovici so proglasili 105.016 delavcev za udarnike. Silno so se razmahnila delovna tekmovanja, ki postajajo stalen delovni način.

Sindikalno članstvo napreduje ne le po svoji številnosti, temveč tudi po svoji notranji rasti; številni člani se stalno izobražujejo. Lani sredi leta je število sindikalnih predavaj naraslo na 49.000. V 16.619 marksističnih krožkih se izobražuje nad 370.000 delavcev in nameščencev. V okrilju sindikatov deluje 1599 kulturno-umetniških društev, kjer sodeluje nad 52.000 članov. Sindikati imajo 4925 knjižnic z 966.000 knjigami. Razen tega je še nešteto rdečih koticov s čitalnicami, mnogo kinematografskih dvoran, prenosnih kinematografskih aparatov, izhajajo številni sindikalni listi, knjige, brošure itd. Skratka, ustvarjeni so najpotrebnejši pogoji, da se sindikalno članstvo lahko izobražuje in tako idejno krepi med bojem za socializem.

Razstava pa tudi dokazuje, da je sindikalna organizacija storila zelo mnogo za utrjevanje zdravja delavstva in nameščencev: na tisoče najboljših borcev za socializem uživa počitnice v sindikalnih domovih v najlepših krajih v državi. Število počitniških domov narašča od leta do leta in vedno več delovnih ljudi je deležnih počitnic v pravem pomenu besede.

Navadno pozabljamo, kaj pomeni sindikalna organizacija. Ko si ogledamo takšno razstavo, nam šele stopi pred oči, kaj vse zajema beseda »sindikat«, da je to pri nas organizacija, ki je izraz moči delovnega ljudstva in njegovih delovnih uspehov.

DOBILI SMO POČITNIŠKI DOM

»Crno na belem« je v eni izmed prvih številčk objavilo načrt, kakšen naj bi bil počitniški dom našega delovnega kolektiva v primernem kraju na Gorenjskem. Priznati moram, da sem bil z načrtom silno zadovoljen in želel sem, da bi se načrt čimprej uresničil. Seveda se pa nisem podrobneje zanimal, kako bo z graditvijo, odnosno s finančno stranjo. Prepričan sem bil spričo tega, da so se že lotili izdelave načrta, da je stvar tudi s finančne strani ugodno fundamentirana. V resnici pa ni bilo tako. Ker zamisel ni imela stvarne podlage, je stvar prav kmalu zaspala, čeprav je velika večina članov kolektiva želela rešitve.

Oktoberja si je reorganizirani upravni odbor naše podružnice zadal prvenstveno nalogo, da stori kolikor je v njegovi moči v tej smeri. Zadeva je postala pereča ob začetku zime, da bi jo uredili do poletnih mesecev. Trud ni bil zaman in zdaj smo že skoraj pred realizacijo.

Z veliko uvidevnostjo uprave podjetja smo našli v Lovranu na zelo lepem kraju, 5 km od Opatije za daljšo dobo dovolj prostorno hišo, z dokaj lepim in obsežnim zemljiščem. Hiša je na lepem prostoru, vsa obdana z zelenjem, kar bo nedvomno zelo ugodno vplivalo v vročih polet-

nih mesecih. Ne leži tik ob morju, vendar dostop k njemu tudi ni dolg, približno tri minute daleč, tako da se ne bo nikdo utrudil na poti na kopanje.

Kraj Lovran je končna avtobusna postaja Reka—Lovran. Prometna zveza do tja iz Opatije ali z Reke in nasprotno je vsako uro. V poletnih mesecih bo verjetno vzpostavljena tudi zveza po morju, kar bo marsikomu nudilo velik užitek. Vsi upravni in sindikalni funkcionarji, ki so imeli priložnost si ogledati to hišo, naš bodoči počitniški dom, so se ugodno izražali o izbiri kraja in stavbe.

Hiša je potrebna nekaj manjših popravil, namestiti pa je treba tudi nekaj inventarja. Te dve stvari sta še zelo pereči za najemnika. Važna je seveda tudi temeljita ureditev okoli hiše, to je obdelovanje vrta, da bi čim več zelenjave pridelali doma. Obrezati bo treba tudi sadno drevje, predvsem češnje tako, da bo drevje bolje rodilo. Dolžnost vsakogar, ki ima namen resnično udobno preživeti dneve dopusta, je, da s svojimi močmi nekoliko prispeva zase in svoje tovariše. Mislim, da ne bo nikogar, ki bi ne bil v ta namen voljan prispevati nekaj uric prostovoljnega dela.

Pred leti o kakem letovanju v kraju, kakršna sta Opatija ali Lovran, delovni človek ni smel niti sanjati, v novi Jugoslaviji se pa tam na vsakem koraku srečujejo le delovni ljudje iz vse države, saj je prav njim namenjena dolga veriga sindikalnih počitniških domov. En člen te verige bo tudi počitniški dom delovnega kolektiva tiskarne »Ljudske pravice«.

Gašperlin Otmar.

SINDIKALNA SKRINJICA

Ta skrinjica še nima določenega imena. Ni tudi še stalna uvedba. Glavni odbor Zveze sindikatov jo bo uporabil poskusno pri nekaterih sindikalnih podružnicah, med njimi tudi pri naši.

Skrinjico uvajajo zato, da bi si mogli ustvariti čim popolnejšo sliko o sindikalnem življenju in razmerah v podjetju. Člani sindikalne podružnice bi naj odkrito, brez vsake bojazni, napisali svoje mnenje o kateri koli sindikalni zadevi, da bi se razmere izboljšale. Napisali bi naj česar navadno iz kakršnega koli vzroka ne povedo na sestankih. Če hočejo, se lahko podpišejo, pritožbe, predlogi, mnenja itd. pa smejo biti tudi anonimni.

Ključ do skrinjice bo imel samo glavni odbor. Dopise bo pobral čez štirinajst dni. Pri nas bomo skrinjico uvedli 15. februarja. Skrinjica bo nameščena v veži pri glavnem vhodu našega poslopija. Članstvo bo o tej uvedbi še podrobno poučeno.

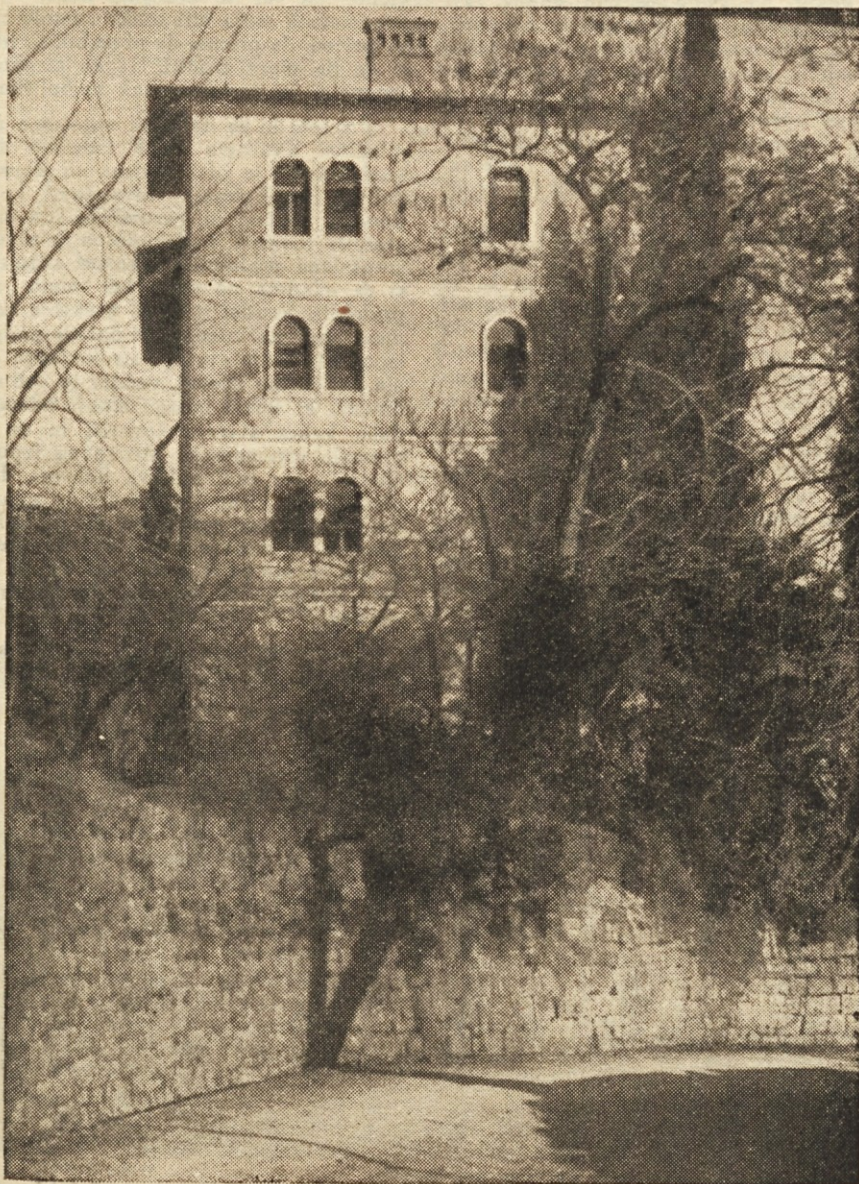
STROŠKI ZA BIVANJE IZVEN DRUŽINSKEGA KROGA

S pristojnega mesta smo prejeli pojasnilo, kako je s stroški, če mora zaposlenec živeti ločeno od svoje družine:

Osebe, ki žive ločeno od družine zaradi službene potrebe in ki predložijo potrdilo stanovanjskega urada, da ne morejo dobiti stanovanja, so upravičene do povračila stroškov zaradi ločenega življenja. To velja po predpisih nove uredbe zvezne vlade o potnih in selitvenih stroških od 10. novembra 1946. Družinski člani so: žena, ki ni v službi, in otroci, mati pa samo v primeru, če jo zaposlenec vzdržuje in če sama nima nobenih dohodkov. Če živi zaposlenec ločeno od družine, to se pravi, da ima na službenem sedežu prenočišče in hrano in s tem v zvezi prejema tam živilske nakaznice, ima pravico do povračila stroškov za življenje izven družine. Če se pa zaposlenec vozi na delo, se mu povrnejo le efektivni stroški za vožnje, in sicer največ do 1000 din. Kar se tiče stroškov za življenje izven družine, zaposlenec more prejeti le povračilo za dejanske stroške, ki jih je treba ugotoviti v dvomljivih primerih.

POTROŠNIŠKA POTRDILA

Ker se v zvezi s podpisovanjem živilskih nakaznic dogajajo razne nepravilnosti: nepravilna kategorizacija, prekoračeni termini itd., opozarjamo vse delavce in nameščence, da morajo oddati vsi potrošniška potrdila v podpis personalnemu oddelku tiskarne najpozneje do 3. v mesecu. Neupravičenih zamud ne bomo upoštevali, zato bo moral vsak potrošnik, ki bo zamudil termin po svoji krivdi, urediti zadevo sam. Zaradi tega se naj vsakdo strogo drži roka, da se izogne neljubih nevednostim!

Pogled na stransko pročelje počitniškega doma v Lovranu

DA BOMO NAJBOLJŠE GRAFIČNO PODJETJE V DRŽAVI

Naša tiskarna je po kvaliteti svojih izdelkov najboljša grafično podjetje v državi. Z izdelki, ki smo jih sposobni izvrševati, lahko dostojno zastopamo naš tisk doma in v inozemstvu.

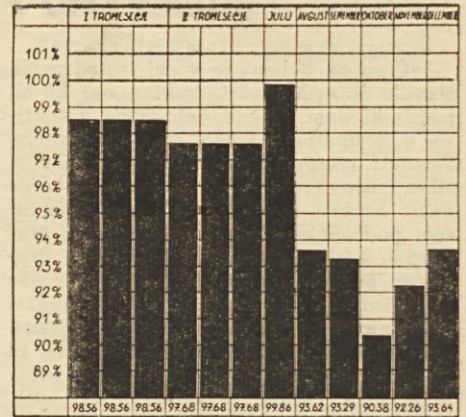
Hkrati pa moramo tudi ugotoviti, da ni kvaliteta vseh naših izdelkov na višku. Vzrokov za to je več. Eden glavnih vzrokov padca kvalitete je pomanjkanje najrazličnejšega materiala, od kvalitetnih papirjev, kvalitetnih barv, fototehničnega in črkovnega materiala, raznih kemikalij do raznega drobnega materiala. Drug velik vzrok, da naši izdelki niso kvalitetni taki, kakršni bi lahko bili, so prekratki termini. Vsako delo zahteva svoj čas, vendar mnogokrat nastopajo razni politični in gospodarski momenti, ki zahtevajo izvršitev naročila v mnogo krajšem terminu, kakor bi ga delo samo zahtevalo. Ob takih prilikah pač moramo stremeti za tem, da delo pravočasno izvršimo, hkrati pa paziti na to, da zaradi hitrosti ne trpi preveč občutno kvaliteta. Seveda pa niso vsa naročila nujna iz navedenih vzrokov, temveč zaradi malomarnosti naših naročnikov, ki naročajo tiskovine šele tedaj, ko jih že potrebujejo. Proti temu se uprava podjetja stalno bori ter opozarja forume, kakšno škodo povzročajo takšni naročniki s tem, ko nam z nujnimi naročili rušijo organizacijo dela ter tako nastane na eni strani preobremenitev posameznih oddelkov, hkrati pa zastoj v drugih oddelkih in nasprotno. Pri tem nam onemogočajo vsako planiranje dela ali povzročajo nered in zmešnjavo v delovnem planu. Najhuje pri vsem tem pa je, da se zaradi takih naročil ne moremo držati rokov, kakor smo se dogovorili z naročniki, ki so svoja dela prinesli pravočasno, in pa da je tiskanje vseh periodičnih del, t. j. mesečnikov, problematično ter morajo izhajati z velikimi zamudami. Je pa še drug moment, ki povzroča nujnost našega dela, in sicer velika potreba po grafičnih izdelkih. Če vzamemo samo naklade časopisov in knjig ter jih primerjamo s predvojnimi nakladami, vidimo ogromne razlike. Naklade knjig so zdaj desetkrat večje, kakor poprej. Isto velja za tiskovine. Da delno krijemo vse potrebe, moramo stremeti za tem, da produciramo čim hitreje in čim več.

Ves čas po osvoboditvi se trudimo urediti oddelke tako, da bi bili kos nalogam, ki nam jih nalaga dolžnost do skupnosti, t. j., da bi bili zmožni čim boljše produkcije. Možnosti, da bi si prikrbeli nove, boljše stroje, zdaj še ni bilo. Tudi v najbližji bodočnosti ne moremo

pričakovati, da bi lahko dobivali številne nove stroje. Zaradi tega stremimo za tem, da stroje, ki jih imamo, čim boljše izrabimo, hkrati pa vestno skrbimo, da stroje ohranimo v dobrem stanju. Ker imamo mehanično delavnico, moremo vzdrževati stroje v redu, razen tega pa lahko v njej izdelamo enostavnejše stroje ter izdelamo razne racionalizatorske naprave, kar omogoča boljšo organizacijo dela. Z nabavo raznega inventarja in s prezidavo oddelkov smo skušali urediti posamezne oddelke tako, da bi bila v njih mogoča boljša organizacija dela. Tako so bili izpopolnjeni oddelki klišarne, stavnice, litografije ter delno še drugi oddelki. Pri vseh teh preureditvah pa nas seveda ovira pomanjkanje materiala in delovnih moči.

Velika ovira boljši organizaciji dela so tudi pretesni prostori in slaba povezava nekaterih oddelkov. Te napake bomo odpravili šele v novem posloplju ali z dozidavo novih traktov, kar pa zdaj še ni mogoče. Naloga celotnega kolektiva je, da sodeluje s predlogi ter pomaga pri organizaciji dela z nasveti, daje razne racionalizatorske predloge in skrbno varuje celotno imetje. Zavedati se moramo, da je ves strojni park, inventar in material naša skupna last, ki jo mora vsakdo varovati še z večjo odgovornostjo kakor pa svoje osebno imetje. Pri dajanju predlogov naj nikogar ne moti, če se posamezni predlog ne more takoj uresničiti, ker uresničitev po navadi zavira vprašanje materiala. Nadalje pa je naloga uprave, da probleme, ki jih rešuje posamezni oddelk zase, spravlja v sklad. Zaradi tega ne smejo v oddelku, ki ni prvi na vrsti, misliti, da jih zapostavljajo in pozabljajo.

Z uvedbo norm smo dvignili produktivnost nekaterih oddelkov. Norme pa niso uvedene še povsod tam, kjer bi se dale uvesti. Da se norme uvajajo zaradi pravičnega nagrajevanja delavcev, t. j. da se bolje nagradi tistega, ki da več skupnosti, smo že večkrat poudarjali, niso pa norme sredstvo za špekuliranje. Vztrajno se moramo boriti proti vsem, ki norme izrabljajo ali pa skušajo na račun kvalitete doseči boljši zaslužek. Uvodoma sem omenil, da smo po kvaliteti svojih izdelkov najboljša grafično podjetje v državi, vendar ugotavljam, da kvaliteta naših izdelkov v nekaterih oddelkih pada prav na račun norm. Proti takim pojavom se moramo najostreje boriti. Kdor skuša presežati norme na račun kvalitete, kdor pri tem uničuje material in stroje, škoduje celotnemu kolektivu in

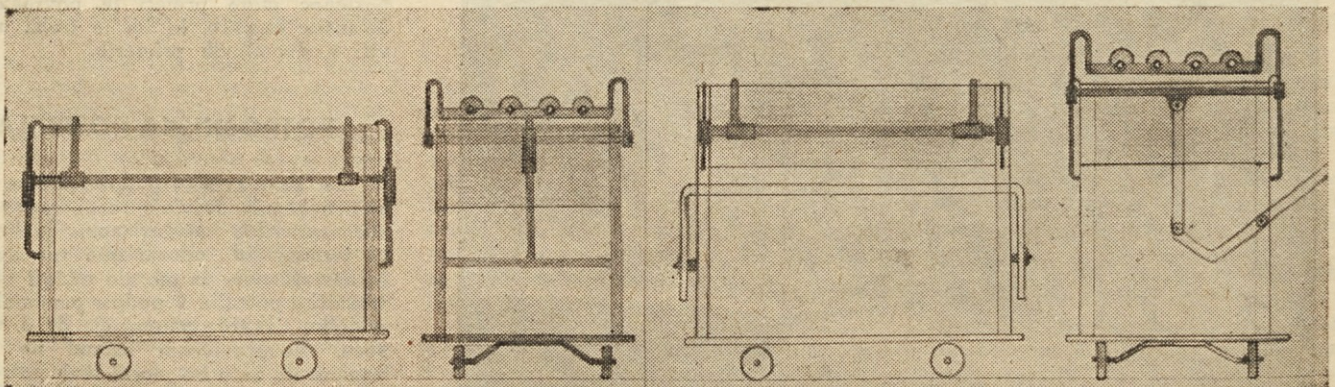

Čeprav znižanje polne lastne cene za 10 % ne gre le na račun povečane storilnosti, zboljšane delovne discipline itd., vendar je delež delavstva velik

končno vsej naši skupnosti. Zato ni samo naloga uprave podjetja, da se bori proti tem pojavom, temveč dolžnost vsakega posameznika, da takšne primere razkrivkuje. Prav tako je napačno gledanje na norme, kdor misli, da je norma pravilna tedaj, ko jo vsakdo lahko doseže in preseže. Zavedati se moramo, da niso vsi delavci polno kvalificirani in zato je logično, da vsi ne dosežajo norm. Vsak posameznik mora biti toliko samokritičen in pošten, da prizna, da ni najboljši, hkrati se pa mora truditi, da se strokovno izpopolni in postane enak najboljšim.

Pri tem bi se dotaknil vprašanja naše mladine. Kvaliteta naših izdelkov in s tem podjetja je zdaj odvisna od starejših, dobro kvalificiranih tovarišev. To je končno logično in razumljivo, da so si starejši tovariši z dolgoletno prakso in izkušnjami pridobili strokovno znanje, ki si ga mladina ne more kar mimo grede pridobiti. Vendar gledam s skrbjo, kako malo posveča mladina v našem podjetju izpopolnjevanju svojega strokovnega znanja. So častne izjeme, vendar je več mladincev, ki imajo mnogo slabši odnos do dela, kakor starejši tovariši in se vse premalo zanimajo za strokovno izpopolnjevanje ter tudi njihova delovna disciplina ni na višku. In vendar je mladina tista, na katero polagamo vse upe. Prav mladina bi morala delati z vno, strokovno znanje pa si mora pridobiti in prevzeti izkušnje od starejših izkušenih tovarišev.

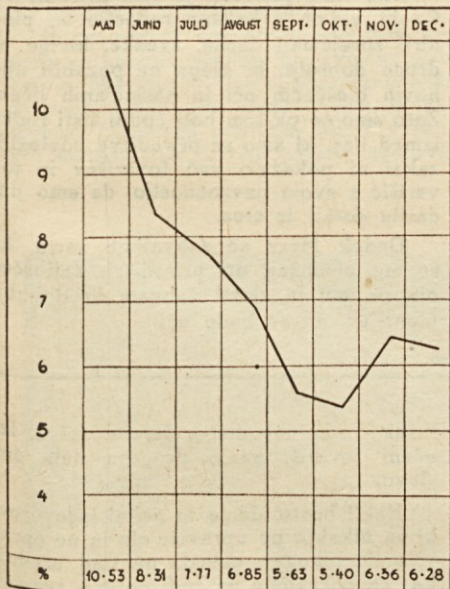
Leta 1948 smo izpolnili plan skoraj dva meseca pred koncem leta ali 22 dni

Predlog pomožnega delavca Petra Jesiha za izdelavo racionalizatorske naprave za umivanje valjev. Naloga bodoče komisije za racionalizacijo in izume bo, da predlog prouči. Ne glede na to, ali bo predlog realiziran ali ne, je vredna pohvale iniciativa tov. Jesiha.

pred rokom, ki smo si ga zadali na lanskem obnem zboru. Plan smo dosegli po obsegu 8. novembra, t. j. po vrednosti ur je bil takrat plan dosežen. Nismo pa dosegli plan po sortimentu, t. j. vsi oddelki niso dosegli plana, kar pa izravna prekoračanje v drugih oddelkih. Vzrok, da plana nismo dosegli, je bil povsod pomanjkanje materiala in zato pomanjkanje dela v oddelkih, in sicer: fotografija, klišarna, bakro-jedkalnica in bakrotisk na malem stroju.

Plan v grafični industriji se razlikuje od planov v drugih industrijah, kjer planirajo, koliko izdelkov bodo izvršili. Pri nas je bil postavljen plan, koliko izdelavnih ur bo izvršil posamezni oddelak. Tako naš plan ni bil dovolj konkreten. Velik korak naprej je narejen letos, ko pristopamo k artikelski proizvodnji. Vendar je še vedno razlika med nami in drugimi industrijami, kjer je artikel dokončen izdelek. Pri nas pa so ponekod še izdelavne ure artikel, drugod priprava, 1000 odtisov, izdelana platnica, zgibana in sešita pola, izdelan valj ali plošča itd. Na podlagi artiklov je letos sestavljen plan in je zaradi tega mnogo bolj konkreten, kakor je bil doslej. Zavedati pa se moramo, da bo s tem borba za plan težja, hkrati pa še važnejša kot doslej. Naloga nas vseh pa je, da vložimo vse sile in trud v to, da tudi letošnji plan pravočasno izpolnimo.

Padeč krivulje nazorno prikazuje, da smo dosegli lep uspeh v drugem polletju pri prizadevanju za utrditev delovne discipline

Razni izostanki so se zmanjšali od 10 % na 6 %, oktobra pa celo na 5 %

KAJ POMENIJO TEHNIČNE NORME

Petletni plan določa med drugim, da se mora do leta 1951 zelo povečati storilnost. To bomo dosegli z mehanizacijo in boljšimi delovnimi načini, s pametno izrabo delovnega časa ter s socialističnim tekmovanjem. Pri tem imajo velik pomen tehnične norme.

Norme so sredstvo, ki delavcu omogočajo pravilno izpolnjevanje dolžnosti do skupnosti, pa tudi, da je primerno nagrajen za svoje delo.

Že leta 1946 so bile v nekaterih obratih uvedene norme, ki so pa bile bodisi preniske ali previsoke. Takoj se je po-

kazala koristnost norm. Kjer so normam posvečali primerno pozornost, tako da so delavci razpravljali na množičnih sestankih o njih, so bile navadno določene realno.

Zdaj je v veljavi nova uredba o delovnih normah. Po uredbi imajo vsa produktivna podjetja dolžnost uvesti delovne norme povsod, kjer koli je to mogoče. Zdaj podjetja uvajajo že tehnične norme. Kjer so bile že doslej v veljavi tehnične norme, jih morajo komisije preskusiti.

Novo uredbu o tehničnih normah pozdravljajo zlasti delavci, ki dosegajo pri delu s stroji večje proizvodne uspehe. Prednost norm po predpisih uredbe je prav v tem, da prejemajo delavci nagrade po delovnem učinku. Znano je, da so prejšnje čase ponekod slabše plačevali delavke. Zdaj to ne bo več mogoče, ker bodo ženske delovne moči morale prejemati mezde po delovnem učinku, po storilnosti.

Zlasti pomembno je, da uredba izpodbuja delavce, da si pridobijo strokovno znanje. V knjigovoznici naše tiskarne traja že dalje časa strokovni tečaj za polkvalificirane delavke. Te tečajnice bodo morale biti po končanem tečaju uvrščene v ustrezajoče skupine in primerno plačane. Nedvomno ne bodo ostale na delovnih mestih nekvalificiranih delavcev. Na pol poti pač ne smemo ostati. Zato se naj tudi delavke strokovno usposobijo, za kar imajo vso pravico, kakor so tudi sicer izenačene z delavci.

Kategorizacija delovnih mest in razvrstitev delavcev na ustrezajoča mesta bosta odkrili v proizvodnih panogah mnogo skritih rezerv kvalificiranih delovnih moči.

Udarniki v oddelkih našega podjetja so doslej pokazali veliko delovno sposobnost. Nova uredba jim bo omogočila, da bodo še bolj razvili strokovne sposobnosti.

Tehnične norme so torej pomembne tudi za to, da delavci čim bolj napredujejo, da se nekvalificirani usposabljujejo, hkrati pa si prizadevajo še nadalje napredovati. Tehnične norme so pa tudi regulator delovnih moči.

Prav je, da se bolje pozanimamo za predpise o tehničnih normah; objavljeni so bili v 109. številki Uradnega lista FLRJ in v »Radu«.

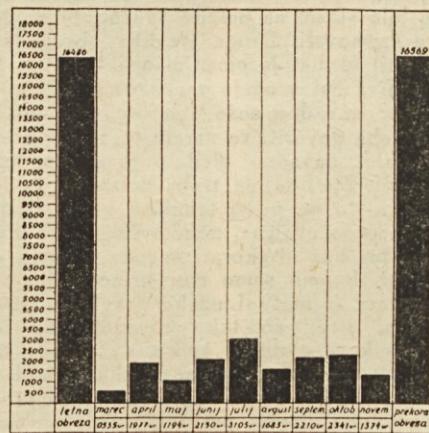
A. Z.

Naša brigada na prostovoljnem delu

Naš brigadir Anton Zrnc, nosilec značke I. reda, (615 ur)

Grafikon kaže, kako smo se lani udeleževali prostovoljnega dela. Letno obveznost smo presegli za 73 ur. Razen tega smo opravili decembra 98 ur izven programa. Skupno smo lani opravili 16.667 ur prostovoljnega dela

Rado Krošelj, naš neutrudni dekorater, slušatelj umetnostne akademije, pri modeliranju sindikalnega grba. Tov. Krošelj je projektant novega odra v naši sindikalni dvorani

Promiški odred Nede Gerziničeve na dan sobe Ledine.

Ljudska pravica

Ljubljana.

Podpisani načelniki se v imenu promiškega odbora Nede Gerziničeve najpiskoneje zahvaljujemo za vse kar ste nam lepega in dobrega upraveli.

Obljubljamo

v imenu ledinskih promišev, da se bomo vestno, marljivo, uporno in nardušeno učili, disciplinirano in tovarušče vedli. Tudi hočemo gojiti onosilno napredovalno zavest, ki pomaga vse ovce. Bili hočemo mlade dobe komunisti.

Za domovino - s Titom naprej!

i. ar. ANDREJ.	i. ar. Erbežnik	v. ar. Oblak Jure
i. b. r. POLONCA	i. d. r. KARMEN	i. b. r. Lindtner Jure
i. c. r. ALE S	i. c. r. Dušan Vodnik	i. c. r. Debeljak Janez
i. d. r. Eva	i. ar. r. Andrej	i. d. r. Galerišek Dorot
i. e. r. MITJA	i. b. r. Dragan	i. e. r. Krojcin Jureček
i. ar. r. BRUCE	i. c. r. Atila	odredni načelnik
i. b. r. Lubia	i. d. r. Branko	Tičar Niko

Dedek Mraz POD NAŠO NOVOLETNO JELKO

»Ali veste, drage pionirke in pionirji, kdo me je poslal k vam?« je pozdravil dedek Mraz 2. januarja 1949 pionirjev in pionirk pionirskega oddelka »Nede Gerziničeve«, ko je ob spremljavi harmonike slovesno prišepal v unionsko dvorano...

Nešteto jasnih oči in drobnih ročic ga je pozdravilo.

»Da, marljivi delavci »Ljudske pravice« so me poslali k vam,« je nadaljeval dedek Mraz. »Eden izmed nešteti delovnih kolektivov, ki so častno izpolnili plan...«

Še marsikaj lepega jim je povedal. Vse je bilo tako pristrčno, radostno. Desetarji so se zahvaljevali za skromna darila. Pogumno ter odločno je obljubil načelnik odbora: »Vemo, da so to darila očetov in mamic, ki v tovarnah bijejo bitko za plan. Še tem bolj smo jim hvaležni! Pa bomo zato tudi mi pokazali — kakšni smo Titovi pionirji! Učili se bomo, učili in še enkrat učili! Hočemo postati najboljši pionirji, da bomo pozneje, ko dorasemo, tudi najboljši komunisti!«

Res, tako pristrčna je bila prireditelj! Če bi videli, s kakšno radostjo so pionirji sprejemali darila, zvezke, knjige in druge dobrine, bi zlepa ne pozabili njihovih bleščečih oči in nasmejanih ličec. Zato smo se pa tem bolj čudili tisti redki izmed nas, ki smo se prireditve udeležili, zakaj ni pokazalo več tovarišev in tovarišic s svojo navzočnostjo, da smo jim darila dajali iz srca.

Dedek Mraz se zahvaljuje vsem, ki so mu pomagali pri prireditvi. Zadoščanje pa mu je zlasti zahvala in obljuba pionirjev, da se bodo učili.

ČRNO NA BELEM V LUČI DRUGIH GLASIL

Sam urednik se je pripravil napisati kritiko o našem glasilu. To ni potrebno le zaradi tega, da bi prehitel vse tiste številne kritike, ki vsaj v mislih stalno trgajo naš list, temveč tudi zato, ker v resnici nihče nič ne napiše; prav zdaj, ob obnem zboru naše podružnice, pa bi za kvalificirane, strokovno usposobljeni bilo treba vendar nekaj povedati. Ne le, kar je že menda splošno znano — tako namreč govorijo — da je naše glasilo slabo; ne le zato, da bi dokazoval, češ pa vendar ni tako slabo, vsaj meni, ki skoraj sam vse pišem, se zdi, da je celo dobro.

Ne, nekaj drugega je treba povedati. Naše glasilo je najstarejše med glasili slovenskih sindikalnih podružnic. Za to čast nam pa ne gre. Rajši bi zapisali, da je »Črno na belem« najboljšje glasilo med vsemi drugimi, ki jih zdaj že precej izhaja. Natančni podatki sicer niso znani, koliko sindikalnih podružnic grafične stroke pri nas izdaja svoja glasila. Naš urednik pozna še tri druga notranja glasila grafičnih podružnic v Sloveniji: »Svinčeni črv« (Maribor), »Hišni poročevalac« in »Obveščevalac Triglavske tiskarne« (Ljubljana); to se pravi, da ima dovolj »vzorcev« in se ne more izgovarjati, češ boljšega glasila od našega še nisem videl.

Doslej (do 20. januarja) sta izšli dve številki »Hišnega poročevalca«, glasila sindikalne podružnice »Slovenskega poročevalca«. To vam je list! pravijo nekateri, ki našega glasila niti ne povohajo in ki niso zanj napisali niti besedice. Zares, »Hišni poročevalac« je list in če bi bilo »Črno na belem« takšno, bi se ga ne sramovali. Druga številka obsega 12 strani; format je sicer manjši kakor naš. Gradiva list vsebuje vsekakor precej več kakor navadno naše številke. O vsebini ni treba govoriti že zaradi tega, ker ocenjevalci navadno gledajo predvsem na obliko. Spet je pa treba priznati, da je oblika, to se pravi tehnična stran »Hišnega poročevalca«, učinkovitejša. Na žalost pri nas ni skoraj mogoče govoriti o obliki. Imamo samo eno širino stolpcev, in sicer format »Ljudske pravice«. Naši stavni stroji so tako zasedeni, da je urednik v stalnem sporu s faktorji in stavci; »Črno na belem« izhaja, kadar pač more, ali če ga kdo utegne med prostovoljnimi delom postaviti. Položaj navadno reši sam faktor, ki stavi bodisi ob nedeljah ali kadar koli, ko je na veliko srečo stroj prost. Tedaj je treba hiteti. Zato ima naše glasilo tako pusto tehnično lice.

Seveda bi bilo mogoče to ali ono še izboljšati pod spretnimi meterjevimi ro-

kami. Toda naš meter šele dorašča. Izučeni tovariši imajo drugega dela čez glavo.

Rekli boste, da je to nekaj izgovorov, ki pa nikakor ne upravičujejo in ne opravičujejo nikogar; seveda ne tudi urednika. Za opravičilo pa tudi ne gre, temveč za — pojasnilo. Vsak list ima kaj zanimivega — če že ne na sebi ali v sebi, pa vsaj za seboj. »Črno na belem« je pa zanimivo zaradi tega, da ga doslej še ni stavil in tiskal urednik. Pač pa ta nesrečni urednik navadno kaj sam napiše (n. pr. celo številko); hkrati je sam svoj strojepisec. Stavček seveda sam korigira; potem skuša pomagati pri lomljenju, da je polom še večji; ko si končno umije roke — strani so ulomljene, zadnje korekture so končane — čaka, kdaj bo list izšel, da bi ga končno še kolportiral. Zgodi se pa, da se številka zatakne v tiskalnem stroju. Nekdo je bral nekaj pohujšljivega, še preden je list izšel, pa je dejal, da ne bo tiskal. Intervencija v ravnateljstvu. Zahtevam ugodijo, stran znova lomijo, besedilo in stran mrcvarijo, preklinjajo urednika in odložijo izid lista za teden dni.

Tudi v uredništvih drugih glasil toržijo, da je njihovo sindikalno članstvo »nepismeno« — nepišoče. Zato bi kdo rekel, da pri nas niso večje težave kakor kje drugje, kjer se mnogo bolj postavijo

s svojim napisanim in natisnjenim izdelkom. Na zadnji strani »Hišnega poročevalca« berem pod črto, da list »izdaja za upravni odbor sindikalne podružnice SP kulturno-prosvetna komisija. — Urejuje uredniški odbor... Posamezna številka stane 3 din«. Torej: uredniški odbor. Priznati moramo, da je ta odbor vsekakor pismen in da ne sestoji iz samega urednika. Potem: 3 din. Naše glasilo pa ne omenja nobenih uredniških odborov in ne dinarjev. Naša sindikalna podruž-

nica svojega glasila ne prodaja. Kakor ne uvajamo vstopnine za sindikalne prireditve in ne učnine za študijske krožke, ne klubske članarine za rdeči kotichek, prav tako se ne moremo postaviti na »trgovsko podlago« s svojim glasilom. Zato pa ne plačujemo honorarjev za pripevke, ne nagrad stavcem, meterjem in tiskarjem. Zaradi tega pa tudi smemo reči, da je »notranji« format našega glasila lepši; »Črno na belem« nima denarnega okvira; naše glasilo je plemenito

sredstvo podružnice, da bi utrdili med članstvom čim bolj sindikalno zavest; da bi utrjevali delovno disciplino in pospeševali tekmovanje ter udarništvo; da bi idejno-politično vzgajali članstvo itd.

Prav zaradi tega pa mora naše glasilo postati boljše tudi po zunanji obliki; po številu sodelavcev; boljše vsebinsko, oblikovno (grafično) in po obsegu. Najboljša kritika pa bo, če boste naš »uredniški odbor« v eni osebi zasuli z rokopiši.

KAJ SMO PRIČAKOVALI IN KAJ PRIČAKALI

Tako veliki dogodki so redki v našem podjetju in sindikatu: dobili smo kinematografsko in prav za prav tudi gledališko ter koncertno dvorano. Podjetje in upravni odbor sta storila svoje — končno je bil urejen oder. Kdo se lahko še kosa z nami? Bil je torej zares pomemben dogodek, ko je sindikat izročal dvorano svojemu namenu. Treba bi bilo govoriti o pravi slovesnosti.

Vsekakor je vladalo med članstvom slovesno razpoloženje. Z radostnim pričakovanjem je zasedlo sedeže v dvorani, zakaj podjetje za izposojanje filmov je napovedalo, da nam bo prikazalo v preurejeni dvorani prvi slovenski, splošno priljubljeni film! Marsikdo bi ga rad videl, čeprav si ga je že trikrat ogledal. Nekateri naši člani ga pa še niso videli. Kar poglejte, kako smo si zamislili krasno predstavo v naši dvorani!

K preurejeni dvorani spada tudi kamera za kinematografski projekcijski aparat in operaterja. Svoje aparature naša dvorana seveda še nima. Prišel je zastopnik filmskega podjetja. Bil je vsekakor strokovnjak, ker je najprej ugotovil,

da aparature ne more rabiti v ločeni, zaprti kameri. Prenesel jo je kratkoma v dvorano. Člani kluba ljudske tehnike so imeli tako priliko občudovati vse tehnične zanimivosti v zvezi s takšno prenosno aparaturo. Največja zanimivost pa

je bila, kako se trga in maši filmski trak. Aparatura je brnela, šumela in hropla kakor nadušljiv konj. Operater je prikazoval fragmente — koščke — trgajočega se obzornika. Gledalci so »uživali« predvsem hrup za svojimi hrbti. Na platnu niso videli kdo ve česa. Tolažili so se pa s filmom »Na svoji zemlji«. Toda nenadno smo zvedeli, da pričakovanega filma ni...

Tedaj se je začelo... Namesto slovenskega filma je operater začel vrteti sovjetski film »Pomlad«. Priznati je treba, da je bilo mogoče vsaj ugotoviti, kateri film so sploh igrali. Vsekakor smo se prepričali, da ni bil prvi slovenski film. Ni pa bila komedija le film, temveč predvsem njegovo prikazovanje. Naužili smo se vsega nepotrebne hrupa, tako da je treba reči: To je pa res zvočni film. Vendar bi pa bilo mogoče doseči takšne zvočne učinke brez samega filma, čeprav najbrž ne brez takšnega operaterja »strokovnjaka« in aparature, ki so jo menda pozabili poslati v muzej.

Po vsem tem pričakujemo torej drugič nekaj primernega za preurejeno dvorano!

Pri tej številki »Črno na belem« so s prostovoljnim delom sodelovali naslednji tovariši:

Strojni stavci: Goslar, Mlakar, Urbančič.

Meterji: Juh, Pantar, Resnik, Zanoškar.

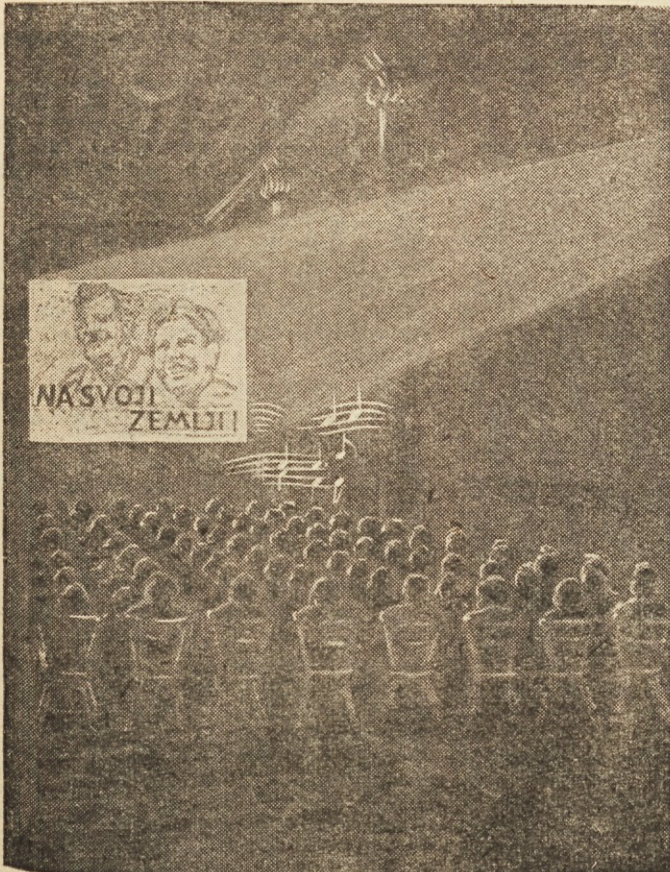
Fotografi: Porenta, Sedevčič.

Kemigrafi: Hočevar, Hvastja, Privšek, Poljec, Ustnik.

Ilustracije: Beranek.

Oprema: Krošelj.

Uredništvo: Slokan.

Ilustrator je zelo verno prikazal naše pričakovanje pred predstavo...

...nič pa ni pretiraval, ko je upodabljal resničnost

V nadaljevanju sindikalnega moštvenega šahovskega prvenstva Ljubljane smo dosegli še naslednje rezultate:

Ljudska pravica : Fizkultura 6 : 2

Kljub visoki zmagi smo po nepotrebnem oddali remis na prvi deski in pretpeli poraz na četrti deski.

Ljudska pravica : Železničar I 4 : 4

Med neuspehe je treba šteti neodločen izid z Železničarjem št. 1. Na tretji deski smo izgubili brez boja, ker je tov. Rupnik zbolel, rezerve pa kljub povabilu ni bilo nobene.

Ljudska pravica : MTP 5 : 3

Tudi z zmago proti MTP nisem zadovoljen, predvsem sta manjkala tov. Avguštin (nočna služba) in tov. Remškar (bolezen), kar pa je vidno vplivalo na rezultat.

Važno je bilo srečanje s »Slovenskim poročevalcem«, ki naj bi razčistilo vprašanje, katero izmed obeh moštev bo zasedlo drugo mesto v naši skupini. Obe ekipi sta igrali z velikim požrtvovanjem, saj je šlo za prestiž.

1. deska Omladič : Gerželj	0 : 1
2. " Hren : Gosak	1 : 0
3. " Remškar : Ravnikar	1 : 0
4. " Rupnik : Jeran	1 : 0
5. " Beranek : Lipar	0 : 1
6. " Accetto : Milanovič	1 : 0
7. " Vrečar : Kresal	0 : 1
8. " Kozamernik : Plevelj	1 : 0

5 : 3

Potek borbe je bil nad vse zanimiv in zasluži podroben opis. Star slovenski pregovor pravi, da prvi dobiček ne gre v možnjček in tako se je zgodilo tudi v našem primeru.

Naša šahovska ekipa v rdečem kotičku, kjer je izvojevala že precej zmag

Prva je bila končana igra na 5. deski, kjer je tov. Beranek dopustil teoretično znano žrtev figure in forsirano izgubil. Slovenski poročevalec vodi z 1 : 0! Približno eno uro potem je tov. Vrečar končal svoje muke in Slovenski poročevalec je v vodstvu z 2 : 0! Borba teče dalje, napetost narašča, v sobi je popolna tišina, ki jo od časa do časa prekinjajo več

ali manj energične poteze. Igra je povsod izenačena in izredno borbena, ker »poročevalci« so moralno, z vodstvom 2 : 0, visoko podprti. Težko situacijo je rešil najprej tov. Kozamernik, ki je po dolgi borbi

igrala tov. Ravnikar in tov. Remškar na 3. deski. Vodila sta nevarne napade vendar je tov. Remškar pokazal večjo rutino, najprej napad odbil, v protinapadu dobil še enega kmeta, zamenjal dame in zavil

Naši igralci	Pošta	Slov. por.	Fizkultura	Nar. banka	Železničar I.	MTP	Žito	Saturnus	Gostinci-kolodvor	Dobil točk	Igral partij
Omladič		0	1/2		1	1/2	1/2	1	1	4 1/2	7
Hren	1	1	1	1	1	1	1	1	1/2	8 1/2	9
Remškar		1					1			2	2
Rupnik		1	1	1		1	1	1/2	1	6 1/2	7
Avguštin	1		0	1	1		1/2	0	1	4 1/2	7
Accetto	0	1	1	0	0	1/2	1	1	1	5 1/2	9
Kozamernik	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	9
Hlavaty	0		1	1	0			1	0	3	6
Turšič	0		1/2	1	0	0	0	1	1	3 1/2	8
Kranjc	0			0		0				0	3
Vrečar		0				1				1	2
Dirjec	0									0	1
Beranek		0								0	1

Uspehi posameznikov iz moštva »Ljudske pravice«

ugrabil tov. Plevelju figuro in kmalu potem zmagal. Še vedno vodi tovariši iz Knafljeve ulice z 2 : 1. Zelo dobro je igral v središnjici tov. Rupnik, ki je proti tov. Jeranu osvojil damo za stolpa in v končnici gladko zmagal. Stanje točk je izenačeno 2 : 2! Nato je tov. Accetto, z odlično igro v končnici, lepo premagal tov. Milanoviča in Ljudska pravica vodi z 3 : 2. Igralo samo še prve tri deske, kjer se čuti rahla pozicijska premoč na 2. in 3. deski v korist Ljudske pravice, medtem se na 1. deski tov. Omladič otepa »vsiljivega« Gerželja in se jezi, da mu nasprotnik izrablja čas razmišljanja in pre-

v popolnoma dobljeno končnico. Ob tridesetih na eno ponoči je bilo stanje 4 : 3 za Ljudsko pravico. Na 2. deski pa je tov. Hren onemogočil vse taktične šanse svojega nasprotnika in ob 1 uri po polnoči zaključil igro ter dvoboj v razmerju 5 : 3 za Ljudsko pravico! Tako smo izvojevali doslej najtežjo zmago. V ilustracijo, koliko požrtvovanja in idealizma je med našim moštvom, povem samo primer tov. Remškarja, ki je moral ob 1. ponoči še trideset ure pešati do doma! In to ni osamljen slučaj.

V sedmem kolu smo v igri z Gostinci-kolodvor dosegli

Ljudska pravica : Gostinci 6 1/2 : 1 1/2

V prijetnem spominu nam bo ostal dvoboj z Žitom v njihovem rdečem kotičku ki je eden izmed najlepših in najbolj okusno opremljenih, kar smo jih doslej s šahom obiskali. Predno smo začeli z igro, nas je obračunski referent tov. Bizjak v kratkem nagovoru lepo pozdravil in izrazil željo, da bi se šah čim bolj širil med delovnim ljudstvom. Po zahvali z naše strani smo začeli s šahiranjem...

Ljudska pravica : Žito 6 : 2

Medtem, da bi pa bila domačnost še bolj poudarjena, so nas med igro presenetili s serviranjem dobre črne kave, ki so jo kuhali v privatnem stanovanju! Kaj pa poreče sindikalna podružnica »Ljudske pravice« in njena menza k temu?

Ljudska pravica : Saturnus 6 1/2 : 1 1/2

Z visoko zmago v zadnjem kolu proti Saturnusu smo si zagotovili častno 2. mesto v naši skupini.

Kakor je iz tabele razvidno, je najboljši uspeh dosegel tov. Kozamernik iz književnice, ki je vse partije dobil. Pri vseh tekmah sta sodelovala poleg tov. Kozamernika še tov. Accetto in Hren, ostali tovariši pa so se v moštvu menjavali, ker so bili zadržani. Neporaženi so ostali tov. Kozamernik, Remškar, Rupnik in Hren. Tako smo leto 1948/49 končali na drugem mestu, upamo na boljši uspeh v jeseni, ko bomo strnili naše vrste v »Gračarju«.

Hren Lado